ב"ה

Including English

WEEKLY BOOKLET

A TASTE

of the Rebbe's Farbrengens

חג השבועות

Inside, you will find a small taste of each of the Rebbe's **43** farbrengens from יום ב' דחג השבועות
(and 12 that are available in English)

Which will YOU learn?

Issue No. 15 | יו"ל ליום ב' דחגה"ש, שבת קודש, ז' סיון, ה'תשפ"ו

Introduction:

The goal of this publication is to give you a small taste of the Rebbe's Farbrengens throughout the years. The Rebbe spent countless hours on Shabbos farbrenging with us, teaching us, guiding us, and uplifting us.

These farbrengens are preserved in thousands of pages, waiting to be learned and relived by every chossid today.

We hope this publication helps make the Rebbe's Farbrengens a part of your Shabbos.

This booklet is just a taste.
One cannot become full from just a taste!

Please share this with your friends and family

May we be zoche to a new Farbrengen with the Rebbe himself, now!

The printed version is funded by people who care about this initiative.
Participate at berel.me/taste/participate

נסדר ע״י דובער בן אסתר
A **berel.me** Project

לע״נ הרה״ח הרה״ת ר׳ יהודא ליב ב״ר חיים ברוך ע״ה אלעווסקי
ולע״נ הרה״ח הרה״ת ר׳ משה יהודא ב״ר צבי יוסף ע״ה קאטלארסקי

The parts of the date that are **Bold**, are the parts that match **this year's kvius**.

	יום ב' דחג השבועות	**יום**	**שבת קודש**	**תשפ"ו**	
1	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שלישי	תש"י	E*
2	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשי"א	
3	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשי"ב**	
4	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשי"ג	
5	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שלישי	תשי"ד	
6	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשט"ו**	
7	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשט"ז	
8	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשי"ז	
9	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשי"ח	
10	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשי"ט**	
11	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תש"כ	
12	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשכ"א	
13	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשכ"ב**	
14	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשכ"ג	
15	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשכ"ד	
16	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשכ"ה	
17	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשכ"ו	
18	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשכ"ז	
19	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשכ"ח	
20	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשכ"ט**	
21	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תש"ל	
22	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשל"א	
23	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשל"ב**	
24	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשל"ג	
25	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שלישי	תשל"ד	
26	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשל"ה**	
27	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשל"ו**	
28	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שלישי	תשל"ז	
29	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשל"ח	E
30	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשל"ט**	**E**
31	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תש"מ	E
32	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שלישי	תשמ"א	
33	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשמ"ב**	**E**
34	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשמ"ג	E
35	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשד"מ	E
36	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשמ"ה	E
37	**יום ב' דחג השבועות**	**יום**	**שבת קודש**	**תשמ"ו**	**E**
38	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תשמ"ז	E
39	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תשמ"ח	
40	**יום ב' דחג השבועות (x2)**	**יום**	**שבת קודש**	**תשמ"ט**	**E**
41	**יום ב' דחג השבועות**	יום	חמישי	תש"נ	E
42	**יום ב' דחג השבועות**	יום	שני	תנש"א	E

*E denotes that there is an English transcript of this Farbrengen. See the back of this booklet

יום ב' דחג השבועות, יום שלישי
תש"י

ניט ווי בירושה ובמתנה, דאס הייסט אז דאס איז ניט מצד מעלת המתחתון נאר דאס איז מצד מעלת העליון, אז דער עליון האט געוואלט אז עס זאל זיין באתערותא דלתתא דוקא אתערותא דלעילא. 2)

ג. בהנוגע צו אונז בפרט איז, אז מען דארף וויסן אז די אלע כוחות וואס מיר האבן איז מער ניט, וואס דאס האט אונז געגעבן דער רבי דער שווער, און מיר דארפן זיין בתכלית הביטול, און אזוי ווי א ענו איז דאך א תקיף בדעתו, און מצד הביטול טוט ער אלץ דינג און שטעלט זיך ניט אפ פאר קיין זאך, אזוי דארפן מיר אויך זיין בתכלית הביטול און טאן אלץ אויף אויספירן דעם רבי׳נס שליחות און ניט רעכענען זיך מיט קיין זאך.

מען דארף אויספירן דעם רבי׳נס שליחות און ניט רעכענען זיך מיט קיין זאך, ניט רעכענען זיך מיט אלע שאלות און מיט אלע קושיות, פארוואס זאגט מען קדיש, פארוואס שרייבט מען הכ"מ וכו׳,

אזוי ווי א ענו וואס טוט אלץ און רעכנט זיך ניט מיט קיין זאך ניט.

איינער האט מיר געשריבן אין א בריף אז זינט דער הסתלקות איז ער זייער.....און אמאל ווען ער איז....וויינט ער,וואס האט ער אבער אויפגעטאן מיט זיין וויינען? האט דאס דער רבי געמיינט און געבעטן ביי אים וויינען? קרוב לודאי אז וויינענדיק טוט ער ניט אויף, סיידן דעם ענין פון מרז"ל כל המוריד דמעות על אדם כשר (ועאכו"כ בנדו"ד) הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו (שבת קה, ב. ועי"ש בחדא"ג מהרש"א) און ווי דער רבי זאגט אין דער שיחה (קונטרס עס ע׳ 245) עס איז שוין עדב שבת נאך חצות, אויף וואס ווארט מען, מען איז דאך מעכב די גאולה, במילא איז דורך העדר העבודה איז ער ח"ו מעכב די גאולה, ער איז מעכב דעם אויבערשטן ער איז מעכב דעם רבי׳ן און דורך דעם וועלן אידן בלייבן נאך א רגע אין גלות.

ד. יו"ט של גליות פון חג השבועות איז אפגעטיילט פון די יו"ט שני׳ם פון די איבעריקע ימים טובים, וואס אין אלע ימים טובים איז געוועזן יו"ט שני מצד ספיקא דיומא און אויך איצטער איז מנהג אבותינו בידינו משא"כ יו"ט שני דחג השבועות, חג השבועות איז דער פופציקסטער טאג פון פסח, און וויבאלד אז אלע ווייסן די קביעות פון ר"ח ניסן ווארום במשך א חודש צייט האט שוין געקענט אנקומען צו אלעמען די ידיעה, ווייס מען דאך ממילא אז דער פופציקסטער טאג פון פסח איז שבועות, הגם עס קען דאך זיין א ספק אין דעם קביעות פון ר"ח אייר און ד"ח סיון וואס במילא קומט דאך אויס א ספק ווען איז שבועות, אבער באמת איז דאך שבועות ניט תלוי אין די טעג פון חודש סיון, שבועות איז תלוי אין פסח, און דער פופציקסטער טאג פון פסח איז שבועות, דערפאר איז דאך שבועות פעמים בה׳ פעמים בו׳ פעמים בז׳, במילא איז דאך מובן אז יו"ט שני דחה"ש איז ניט מצד ספיקא דיומא נאר מצד דעם וואס די חכמים האבן ניט געוואלט אפטיילן שבועות פון די אנדערע ימים טובים, דערפאר האבן זיי מתקן געווען יו"ט שני אויך אין חג השבועות.

לפי זה איז מובן אז יו"ט שני דחה"ש האט א מעלה נוספת אויף

Click here or scan
to download this farbrengen
8 pages

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשי"א

מותר, שבת...דארף מען וויסן אז אויף אונז אידן איז ניטא קיין בעה"ב, זיי זיינען בעה"ב נאר אויף גשמיות און ניט אויף רוחניות, און ניט נאר וואס זיי זיינען ניט קיין בעה"ב אויף אפשוואכן ח"ו רוחניות און אויך דארפן קען מען אויף פירן – במדה ידועה – די אלע ענינים נאר אדרבה אז אין דעם ארט וואו מען געפינט זיך איז דאס גופא בכוונה אויף אופטאן דארטן אין חיזוק היהדות.

– אין אונזער שטאט (יעקאטרינעסלאוו) איז געווען א פוילישער איד א בעשניץ (פליט) האט מען אים גענומען אין ארמיי. אין עטלעכע טעג ארום טרעף איך אים זיצנדיק אין ביהמ"ד פרעג איך אים ווי אזוי איז ער ארוים? האט ער מיר דערציילט, אזוי ווי ער קאן ניט קיין רוסיש, האט מען אים געהייסן אז אלץ וואס מען וועט אים זאגן זאל ער נאך זאגן. איך –דערציילט דער איד– בין א איד וואס ווייס ניט פון קיין חכמות, מען האט מיר געהייסן אלץ איבער זאגן האב איך אלץ איבער געזאגט. ער האט מיר געזאגט "נא פראווא" (גיי רעכטס) האב איך געזאגט "נא פראווא" ער האט מיר געזאגט "נא לאווא" (גיי לינקס) האב איך געזאגט "נא לאווא" נאכער האט ער מיר געזאגט "טי דוראק" (ביסט א שוטה) האב איך געזאגט "טי דוראק" איז ער געווארן אין כעס און מיר געגעבן א קלאפ מיטן ביקס " דוראק" האב איך געזאגט "דוראק" און אוועק –

אויף א אידישע נשמה איז קיינער קיין בעה"ב ניט, ניט דער דרעף באַרד און ניט דער דזענערעל הירש און אפי' טרומאן איז ניט קיין בעה"ב אויף א אידישער נשמה, כבודם במקומם מונח אבער זיי זיינען ניט קיין בעה"ב אויף נעמען א אידן און ברענגען אים אין א ארט פון...ווי דער רבי האט געזאגט ווען מען האט אים פארשיקט אין קאסטראמא, נאר אונזערע גופים זיינען איבער געגעבן געווארן אין גלות ושעבוד מלכיות אבער ניט אונזערע נשמות און בהנוגע צו תורה ומצות האבן מיר ניט אויף זיך קיין דיעה זאגער.

במילא וויבאלד אז אהין איז געקומען א איד איז דאס זיכער בהשגח"פ כדי צו אויף טאן דארט בחיזוק היהדות.

טז. חג השבועות הוא יום החמישים להקדבת העומר שהתיר את החדש וכן הקריבו בו שתי הלחם שהתיר את החדש במקדש, והנה העומר משונה מכל מנחות בזה שכל המנחות באות חיטים חוץ מהעומר שבא מן השעורים וכן שתי הלחם ג"כ משונה משאר קרבנות מזה שכולם באות מצה ושתי הלחם מן החמץ, אמנם זה ששתיהן משונים משאר הקרבנות הנה לא זהו השייכות דעומר ושתי הלחם, שהדי השינוי דעומר הוא שינוי אחר מהשינוי דשתי הלחם, שהשינוי דעומר משאר מנחות הוא שהיא באה משעורים מאכל בהמה (כמושנ"ת בד"ה וספרתם) והשינוי דשתי הלחם הוא שבאות מצות שזהו מצד...וממילא הדי אין שייכים זל"ז אמנם שייכותם הוא בזה ששתיהם מתירים את החדש, שהעומר מתיר את החדש בכלל ושתי הלחם מתיר את החדש במקדש.

והנה האיסור דחדש במקדש קודם הקרבת שתי הלחם הוא רק איסור דלכתחילה, אבל בדיעבד אם הקריבו חדש במקדש הוי קרבן, וצ"ל מהו ההפדש בין האיסור דחדש קודם הקרבת העומר שהוא גם בדיעבד להאיסור דחדש במקדש קודם הקרבת שתי הלחם שהוא רק איסור דלכתחילה.

והנה האיסור דחדש במקדש קודם הקרבת שתי הלחם יש לבאר בב´ אופנים, הא´ דהאיסור של חדש במקדש קודם הקרבת שתי הלחם הוא המשך מהאיסור דחדש קודם הקרבת העומר, היינו דאף דהחדש ניתר כבר

Click here or scan
to download this farbrengen

12 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשי"ב

באה לעונשין, איז ער מבאר אין יענעם מאמר, אז דאס וואס איצטער איז בן י"ג אדער בן כ' לעונשין, איז דאס ניט אלעס דעם וואס עס איז דרייצען אדער צוואנציג יאהר, נאר דאס איז אלעס דעם וואס דרייצען אדער צוואנציג יאהר איז א געוויסער טייל פון דעם מענטשענס לעבן. דערפאר געפינען מיר אז בדור המבול וואס דאן האט מען געלעבט לייננגער, איז די שני העונשין האבן זיך אויך אנגעפאנגען שפעטער. דערפאר איז בימות המשיח וואס דאן וועט מען לעבן נאך לייננגער, וועט זיין בן מאה לעונשין. וואדום הונדערט יאהר פון די יארן וואס מען וועט לעבן יעמולט, איז דער זעלבער פראצענט, ווי צוואנציג יאהר פון די יאהרן וואס מ'לעבט איצטער.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א:) וויבאלד אז איצטער איז דאך שוין די צייט פון ביאת המשיח, און אלע אידן וואס געפינען זיך דא לערנען דאך חסידות זיינען שייך צום רבי'ן, און טראכטן וועגען משיח'ן, במילא קאן מען רעכענען דעם חשבון פון די פינף יאהר, לויט דעם חשבון פון לעתיד.

זאלן אלע זאגן להיים.

יא. (כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן את הניגון בן ג' הבבות של הבעש"ט, הה"מ, וכ"ק אדמו"ר הזקן.

אחרי הניגון צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א לאלו שקבלו לא מכבר סמיכת הוראה, גם לאלו שצריכים לקבל בקרוב, לומר לחיים).

יב. אויף דעם ענין פון קיום המצות, איז פדאן דריי שבועות: א) וואס מ'איז מושבע ועומד מהר סיני. ב) וואס מ'איז משביע במעי אמו קודם שנולד, תהא צדיק ואל תהא רשע. ג) וואס נשבעין לקיים את המצות. און די אלע דריי שבועות זיינען אפגעטיילט איינע פון די אנדערע.

דער חילוק פון די ערשטע צוויי שבועות ביז דער דריטע איז מובן בפשיטות, אז די ערשטע צוויי שבועות, וואס מושבע ועומד מהר סיני, און דאס וואס משביעין אותו תהא צדיק ואל תהא רשע, זיינען מלמעלה, און עס איז ניט תלוי בבחירת האדם. דאגעגען די שבועה וואס משביעין לקיים את המצוה, איז תלוי בבחירת האדם.

Click here or scan
to download this farbrengen
14 pages

This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשי"ג

וואס וועלן נתגלה ווערן לעתיד, טועהן זיך דאך אפ איצטער דורך קיום התומ"צ, עס איז מערניט וואס דער גילוי פון דעם וועט זיין לעתיד.

איז בשעת אז מען וועט גיין אויף די וועג וואס די רביים האבן אויסגעטראטן אונדז, - וואס דער רצון צו דעם איז דאך פראן - ובפרט בשמירת התקנה וואס כ"ק מו"ח אדמו"ר האט איינגעפירט פון לימוד השעורים חומש תהלים תניא - לערנען אלע טאג א פרשה חומש מיט רש"י, זונטאג ביז שני מאנטאג ביז שלישי א.א. וו. זאגן אלע טאג נאכן דאווענען - תהלים פארן דאווענען האט דער רבי געזאגט איז די עבודה פון תרומת הדשן, נאר נאכן דאווענען דוקא, וואס דאס איז עבודת היום - דעם יום ותהלים כמו שנחלק לימי החודש, און לערנען אלע טאג דעם שיעור תניא ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר האט צוטיילט לימי השנה - וואס בכלל אויף תורה שטייט דאך אנא נפשי כתבית יהבית, אז דער אויבערשטער האט זיך אריינגעשטעלט אין תורה, איז מיט יעדער פסוק חומש פסוק תהלים און שורה תניא נעמט מען עצמות, איז דאך אויף תהלים בפרט שטייט כוס ישועות אשא האט דער צ"צ געזאגט אז דוד המלך׳ס כוס הייבט אוף א טפח, און די דריי שיעורים - חומש תהלים תניא - איז ר"ת חתה, וואס עס שטייט אויף דעם ויהי החתת אלקים על העדים, איז בשעת מען וועט גיין אויף די וועג וואס די רביים האבן אויסגעטראטן פאר אונדז, איז ניטא פון וואס צו נתפעל ווערן און סוף סוף וועט מען צוקומען צום ציל.

און דאס איז דער פשט פון דעם ניגון, מי דאייעדים דא קראטשאמקא טאם אי וואדקא בודיעט, אז בשעת מען וועט זיך נאר לאזן גיין אויפון וועג, איז סוף סוף וועט מען דערפארן, מען וועט צוקומען צום מכוון. טאם אי וואדקא בודזיעט, וואס יין. איז סוד, ד.ה. אז עס וועט נתגלה ווערן דער סוד און דער סוד שבסוד וואס דאס איז די עצם הנשמה ווי זי איז מושרש אין עצמות.

(ניגנו את הניגון ניע זשוריצי חלאפצי, וכ"ק אדמו"ר שליט"א רמז בידו שירקדו, וגם כ"ק אדמו"ר שליט"א עמד מלא קומתו ורקד על מקומו).

מא. עס איז פראן אזוינע וואס טענ׳ן אויף לימוד החסידות אז דאס איז א ענין פון נסתר ובמילא דארף מען דאס ניט לערנען. וויל איך זאגן נאך אמאל וואס מ׳האט גערעדט (ר"ח סיון), אז בשעת מ"ת האט מען געגעבן אויך נסתר דתורה, ואדרבא, בשעת מ"ת איז נגלה דתורה געווען בנסתר, ווי עס איז ידוע אז אין די עשה"ד איז פראן תר"ך אותיות וואס אין

Click here or scan
to download this farbrengen
31 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, יום שלישי
תשי"ד

צוקומען העכער פון דעם שרש און נעמען עצמות, ווי מען האט גערעדט אין מאמר, אבער משה רבינו איז דאך געווען חכמה דאצילות, וואס אויף חכמה דאצילות זאגט דער אלטער רבי אין תניא אז ס׳איז הוא ואין זולתו וזו היא מדריגת החכמה, איז וואס האט מ"ת אויפגעטאן בא משה רבינו?

האט דער רבי יעמולט געזאגט אז דער..אויפטו פון מ"ת בא משה רבינו איז געווען אז ער האט דערהערט די מעלה פון אנשים פשוטים.

ח. אין פשטות עפ"י נגלה קאן מען זאגן דעם ביאור אויף דעם רבי׳נס ווארט: בא מ"ת זאגט דאך דער מדרש האט געמוזט זיין די ששים רבוא אידן, וואס דאס איז דער חשבון המספר פון נשמות כלליים, און אויב עס וואלט געווען ששים רבוא פחות אחד, ניט קוקנדיק ווער דער אחד זאל ניט זיין, אפילו א פשוט שבפשוטים ופחות שבפחותים, וואלט דער אויבערשטער ניט געבן די תורה אפילו משה׳ן וכת דילי׳.

אזוי איז אויך אין דעם וואס אכל בי עשרה שכינתא שריא, איז פון צען פשוט׳ע אידן קאן מען מאכן א מנין און פון נייען משה רבינו׳ס קאן מען ניט מאכן קיין מנין. און פון דעם האט משה געזען די מעלה פון אנשים פשוטים.

ט. דאס איז דער ביאור עפ"י נגלה. ווי מען האט גערעדט אין מאמר דעם אויפטו פון מ"ת על מעשה האבות, אז דורכדעם וואס מ"ת איז געגעבן געווארן די מצוות בגשמיות דוקא דורך דעם נעמט מען עצמות, ווי עס שטייט אין זהר ע"פ ויקחו לי תרומה דכולא חד, לי און תרומה, און ווי עס שטייט אנכי ר"ת אנא נפשי כתבית יהבית, אז במ"ת האט מען געגעבן עצמות, וואס דאס איז דורכדעם וואס מען האט געגעבן תורה ומצוות בגשמיות דוקא.

איז עפי"ז קאן מען מבאר זיין וואס דער רבי האט געזאגט אז בשעת מ"ת האט משה רבינו דערהערט די מעלה פון אנשים פשוטים, ד.ה. אז ער האט דערהערט די מעלה פון פשטות, די מעלה פון א איש פשוט וואס אין משה׳ן גופא.

אויף די אבות שטייט דאך האבות הן הן המרכבה שכל אבריהם היו קדושים, ופשיטא ומכ"ש אז בא משה׳ן האט ניט געפעלט דאס וואס עס איז געווען בא די אבות, און פונדעסטוועגן איז דאס אלץ מערניט ווי ריחות בלבד. ובשעת מ"ת האט משה רבינו דערהערט די מעלה פון דעם איש פשוט, וואס אין אים, ד.ה. די מעלה פון קיום המצוות בגשמיות דוקא, וואס דאס איז העכער פון אלע זייערע מדריגות.

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen
17 pages

Editor's Pick
ביטויים נפלאים

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשט"ו

אפהענגיק די הנהגה פון דער שטוב, און זי דארף זעהן פועל'ן אויך אויפן מאן. און הגם אז אשה מצווה בכבוד בעלה, פונדעסטוועגן איז אויב ס'איז נאר דא דער תוקף הדרוש איז בדרכי נועם ודרכי שלום קאן מען אלץ אויספירן.

ומובן בדרך ממילא אז איהר אייגענע הנהגה וואס ס'איז שייך צו איהר דארף זיין כדבעי למהוי, וואס דאס דארפן שוין זעהן די טאטעס מיט די מענער צו מסביר זיין בלשון רכה, את המעשה אשר יעשון ואת המעשה אשר לא יעשון, אז אלע הנהגות זאל זיין עפ"י תורה.

בשעת עס האנדעלט זיך וועגען שמירן זיך כו', דארף מען פשוט לערנען הלכות שבת און וויסן גוט דעם דין וואס איז א איסור דאורייתא, א איסור דרבנן כו'. און מען דארף אכטונג געבן און פועל'ן בדרך קירוב אז ניט נאר מען זאל ניט טאן וואס איז אסור מדאורייתא, נאר אויך ניט וואס ס'איז דא א איסור דרבנן.

דער חילוק פון דאורייתא מיט דרבנן איז נאר לגבי מוחה זיין, אז בא דאורייתא דארף מען מוחה זיין און בא א דרבנן, איז אויב מען קאן ניט אויספירן, זאגט מען מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין. אבער א דרבנן טאר מען דאך אויך ניט, די זעלבע דאך ווי א דאורייתא, דארף מען דאס אויך אויספירן.

און אפילו א ענין פון א הידור ולפנים משורת הדין, דארף וויסן א חסידישע טאכטער וואס האט זיך געהאדעוועט אין א חסידישע שטוב, אז א לפנים משורת הדין ומדת חסידות דארף מען אויך טאן, ווארום דער רבי האט דאך געוואלט אז אויך מיט פרויען זאל מען לערנען ענינים פון חסידות, וואס איבער דעם האט ער געשריבען אויף אידיש. איז דאך די ענינים פון חסידות שייך אויך צו זיי.

ובפרט, אז מען וויל בא דעם אויבערשטן, ער זאל געבן לפנים משורת הדין, דארף מען אליין אויך פירן זיך אזוי, וואס יעמולט וועט געבן דער אויבערשטער מידו הרחבה והמלאה בבני חיי ומזוני רויחי, אויף אלע הונדערט פראצענט, ווי מען זאגט אין אמריקה, אז עס וועט זיין "אלרייט".

כח. דער אלטער רבי פלעגט זאגן שבועות אין דער סעודה ברוך הבא, וואס ער האט געמיינט מיט דעם – דעם בעש"ט. וואס שבועות איז זיין יאצ"ט. אמאל באיין טיש זיינען געזעסן זקנים און דערציילט ספורים פון בעש"ט. האט דער אלטער רבי געזאגט אז איצטער איז ער נאך פארנומען אין געה"ע. א ווייילע שפעטער האט דער אלטער רבי געזאגט ברוך הבא, האט מען פארשטאנען אז דער בעש"ט איז שוין געקומען.

בכלל איז דאך ניט שייך מאכן חלוקים פון די רביים, אבער פונדעסטוועגן דאס וואס עס איז נעענטער צו אונדז איז דאך דאס אונדז טייערער, איז אזוי ווי צווישן דעם עולם וואס דא, איז דאך א גרויסער טייל (או שאמר רובם) זיינען דעם שווער'ס חסידים, איז דאך דאס אונדז מער נוגע,

Click here or scan
to download this farbrengen

20 pages

בלתי מוגה

This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשט"ז

און אזוי אויך זומער צייט דארף מען אפרוען א פאר וואכן און דא איז אן הגבלות, ניט מצוה למימני יומי ושבועי נאר למימני חדשי, אז פון דעם פערטן דושלאי ביז לייבערדיי, דארף מען ארויספארן.

ובמילא איז אויך קומענדיק צוריק קען מען דאך זיך ניט באלד זעצן לערנען ווארום מען איז פארמאטערט – ע"ד ווי די גמרא זאגט אין תענית לגבי פאסטן זונטיק אז וויבאלד מען פאסט מאנטיק פאסט מען ניט זונטיק – איז די ערשטע צייט שלאפט ער ביי לערנען, ער גייט אין מובי, ווארום ער איז דאך ערשט געקומען צופארן פון וועג, נאך ניט געקומען צו זיך.

און פון אזא סארט הנהגה וויל מען עס זאל ארויסוואקסן א דור ישרים יבורך.

כו. די עצה צו דעם קען דאך זיין אין צוויי אופנים: א) מאכן אוים קעמפ, אז די קינדער זאלן זיצן די גאנצע צייט און לערנען, אבער בשעת מען האט געוואלט אזוי מאכן איז געווארן א התנגדות פון די ראשי־ישיבות ווייל זיי ווילן זיך אויך אפרוען אביסל, און דערצו איז פאר יענער צייט צאלט מען זיי ניט, האט ער א פיזור הנפש ער קען ניט צוגרייטן דעם שיעור, במילא איז נוסף מצד די התנגדות פון די תלמידים איז א התנגדות אויך פון די מלמדים.

ב) האט מען זיך געכאפט אבער אויף א צווייטע עצה, עס זאל זיין א קעמפ מבחוץ ומבפנים זאל דאס זיין א ישיבה, עס וועט דארטן זיין גוט אין גשמיות, מיט אלע ענינים וואס אין אנדערע קעמפס, און מען וועט דארטן לערנען, וועט מען אויסנוצן די מתורות גופא אין קדושה.

און ס'איז נאך דא אין דעם א מעלה, ווארום אין יענע פאר וואכן איז מען דאך פטור פון לערנען לימודי חול, אויך איז דארטן ניטא די מאמעס אויפן ארט וואס פעשטשען די קינדער שלא במקומו, וואס דאס איז ניט בעזונט פאר די קינדער ברוחניות ובגשמיות, אבער דארטן וועט דאך ניט זיין די ידי נשים רוחניות בשלו ילדיהם, במילא איז דורכדעם וואס מען וועט אויסנוצן דעם קעמפ גופא אין קדושה, וועט זיין נאך כפלים לתושי'.

מען דארף נאר באווארענען אז די מלמדים וואס וועלן דארטן זיין מיט די קינדער, זאלן זיי ניט נגרר ווערן נאך די קינדער – אין רוסלאנד איז פאראן א ווארט "סטאריי ייק מאלי" – וואס יעמולט איז ניט נאר וואס זיי וועלן ניט... די קינדער נאר אדרבה, אז זיי וועלן אויך ארומגיין ווי די כהנים מיט די מכנסים מירכים עד מתנים און שפילן אין באל כו', דארף מען זען אז מבפנים זאל עס זיין א ישיבה.

עס וועט דארטן זיי אידישע מילך אבער פעטע, כשר'ע פליישט און ניט קיין עובר'דיקע, וואס דאס איז משום פרישע פלייש, איז דאס געזינטער אין גשמיות, און דאס איז מיט אלע גשמיות'דיקע מעלות, אבער מבפנים דארף עס זיין א ישיבה.

און וויבאלד אז דארטן איז א ארט פון א פעלד ניט קיין ישיבת כרכים, די קינדער זיינען ניט אין דערהיים און מען דארף אויך ניט לערנען קיין לימודי חול, וועט מען אין די עטליכע וואכן אויפטאן דאס וואס אין די ישיבה אין שטאט עטליכע חדשים.

ומובן אז דאס איז כלל קיין סתירה ניט צו אלע גשמיות'דיקע ענינים וואס דארף זיין אין א קעמפ, אדרבה עס וועט דארטן זיין כל טוב גשמי, נאר דאס גופא וועט מען אויסנוצן אין קדושה, כמ"ש כל חלב לשמי', אז מען וועט מחנך ומדריך זיין די קינדער בלימודי התורה ויראת שמים עפ"י

Click here or scan
to download this farbrengen
24 pages

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשי"ז

א) הדלקה כשרה בזר. העבודה דלפעול עם הזולת ולהפיץ המעינות חוצה, אין זה עבור יחידי סגולה דוקא. זהו זכותו וחובתו של כאו"א מישראל. כמאמר המשנה לכ"א מישראל, הוי מתלמידיו של אהרן. כל אחד מישראל צריך ללכת בדרכו של אהרן הכהן, לקרב את הבריות לתורה.

ב) אמנם הטבת הנרות – היא בכהן דוקא. יכול ויאמר: מאחר שהעיקר הוא לפעול על הזולת, מה איכפת ע"י איזה ענין אפעול עליו, אסביר לו ענין בתודה כפי הבנתי המתאמת להבנתו, אבחר דרך במצות המתאימה לי ולו וכו' ועי"ז אפעול עליו.

על זה באה ההוראה, אשר ההטבה, היינו הכנסת השמן והפתילה, הדבדים שעל ידה מאירים את הנר, הוא בכהן דוקא. לא כל אחד יכול ולא כל אחד מוכשר לבחור ולהכין את הענינים במה להאיר את נדם של ישראל. זהו בכהן דוקא. ענינו של כהן הוא שאין לו חלק ונחלה ודק הוי' הוא נחלתו, וכמש"כ הדמב"ם אשר נדבה דוחו להבדל כו' שהוא מובדל מעניני העולם וכל ענינו הוא הדביקות באלקות לשרתו כו', הנה הוא דוקא יכול להכין את הענינים במה להאיר את נרם של הנשמה. ואחדי אשר הכהן מכין את השמן והפתילה, אזי החובה היא על כל אחד להדליקם, להפיץ מעינות אלו חוצה.

ג) מקום המנודה דולקת הוא בהיכל דוקא: עשר קדושות הן, וגם המדריגות שלמטה מההיכל הם קדושות. ומ"מ כאשר המנודה דולקת במקום א' הקדושות שלמטה מקדושת ההיכל, לא יצא ידי חובתו, כל ענין וענין יש לו מקום תפקידו ומקום תפקיד המנורה הוא להאיר בהיכל.

ההוראה מזה בעבודה: אל יאמר האדם, הן אמת שצריך אני להאיר את הנר שבקרבי והנר שבהזולת, אבל מי יאמר שצריך לה-אירו באופן של קדושה חמורה דוקא, הרי ישנם כמה וכמה יהודים שאין תובעים מהם כלל כל כך, ולמה יתבעו ממני?

ובאה ההוראה: לכל אחד ואחד יש לו תפקידו. מאחר שני-תנו לך הכחות והאפשריות להאיר במקום קדוש יותר, הרי זוהי הוכחה שזהו התפקיד שלך מה שהבורא ב"ה רוצה ממך. ואם אין אתה ממלא את תפקידך הרי לא יצאת ידי חובתך כי לא מלאת את רצון הבורא.

וכידוע דברצון לא שייך התחלקות. שזהו ההפרש בין שכל לרצון. דבשכל והשגה שייך גם הבנה במקצת ובחלק. משא"כ ברצון אם אינו משלים הרצון לפרטיו, הרי לא שייך לומר אשר קיים חצי רצון עכ"פ. אלא שלא קיים כלל את הרצון, ואדרבה, ז.א. עשה היפך הרצון.

וכמו שישנו חילוק בין איש לאיש, דכל אחד יש לו תפקידו, ואין הודאה מאחד לשני, כמו"כ ישנו חילוק בין דור לדור. אף שבדורות הראשונים היו כו"כ יראים ושלמים שלא למדו פנימיות התורה. הנה בדורות האחרונים שנתגלתה פנימיות התורה, גילוי

Click here or scan
to download this farbrengen
9 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשי"ח

ונמצא לפי"ז שבגלית דתורה האט זיך דער עצם אריינגעשטעלט אין א דבר נבדל, ובענין החלק כנ"ל, משא"כ אין פנימיות התורה שטייט דער עצם בגילוי, ווארום ער האט זיך ניט אריינגעשטעלט אין א דבר נבדל, נאר אין א ענין וואס כל ענינו, איז בגילוי, איז אז דורך אים זאל מען נעמען דעם עצם.

ולכן איז תלמידיו של הנשיא וואס האבן געלערנט פנימיות התורה סגילה, איז דורך דעם וואס זיי האבן געלערנט זיין תורה ואופן הלימוד הי׳ ניט די השגה סבזה נאר דער ענין הלימוד איז געווען אויף נעמען דעם עצם הרב, האט דא די השגה ניט מעלים געווען ואדרבה (חסר כמה תיבות, נזכר גם הענין שאוא"ס מאיר בחכמה בקירוב מקום, חסר) והתלמיד איז געווארן ממלא מקומו של הרב, וואס דער פירוש פון ממלא מקומו איז, אז ער האט בגילוי כל עניניו של הרב.

ונמצא אז דורך דעם וואס דער אלטער רבי איז געווען תלמידו של המגיד, וואס דער מגיד איז געווען תלמידו וממלא מקומו של הבעש"ט, איז ער דורך דעם געווען בגלוי תלמידו של הבעש"ט, כאטש ער האט אים גענומען דורכן מגיד.

אזוי געפינען מיר אויך וואס עס שטייט אויף משה רבינו אז ער איז גואל ראשון און גואל אחרון. פרעגט מען אויף דעם די קושיא, משה איז דאך פון שבט לוי און משיח איז מבני דוד, שבט יהודה, איז ווי זאגט מען אויף משה׳ן אז ער איז גואל אחרון? שטייט אויף דעם דער תירוץ, אז דאס איז די זעלבע פנימיות, (והיינו אויך בגלוי די זעלבע פנימיות) נאר אין אן אנדער גוף וציור.

און די זעלבע זאך איז אלע נשיאים פון בעש"ט ביז כ"ק מו"ח אדמו"ר ועד בכלל, זיינען כולא חד אויך בגילוי.

כט. עפי"ז וועט מען אויך פארשטיין אז ניט קוקנדיק אויף דעם וואס עס שטייט אין גמרא אז מען דארף זאגן דבר בשם אומרו, וכל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, פונדעסטוועגן האבן די רביים ניט געהיט זיך אין דעם.

דער אלטער רבי אין תניא, איז כאטש אז אין תניא איז דא כמה ענינים ששמע מרבותיו, ווי ער זאגט אין שער בלאט, מלוקט מפי ספרים ומפי סופרים, פונדעסטוועגן דערמאנט ער מערניט ווי צוויי מאל דעם בעש"ט (בשער היחוד ובאגה"ק) און צוויי מאל דעם מגיד (בחלק א׳ ובאגה"ק).

אויך דער מיטעלער רבי שרייבט בהקדמתו לספריו אז דאס איז ענינים פון אלטן רבי׳ן מיט ביאורים, פונדעסטוועגן צייכנט ער ניט אן אויף יעדער ענין אז דאס איז דעם אלטן רבי׳נס און דאס איז זיין ביאור.

אויך אין צ"צ׳ס מאמרים, איז כאטש ער איז מעתיק כמה פעמים שטיקער פון אלטן רבי׳ן און שרייבט עד כאן לשונו, איז טובן אז דאס איז געווען נאר בכתיבת המאמר און ניט באמירת המאמר. באמירת המאמר פלעגט ער זאגן אלץ צוזאמען ניט אנווייזנדיק וועלכע שטיקלאך איז פון אלטן רבי׳ן, וועלכע איז פון מיטעלן רבי׳ן, און וועלכע זיינע.

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen
27 pages

Editor's Pick
לימוד התורה בלי חשבונות

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשי"ט

א גידעריקער אור?

אויף דעם זאגט דער מגיד ווייטער: ובפרט לדעת ר"י שניתנה תורה בשביעי. וואס דער טעם אויף דעם איז דאך ווײלע הוסיף משה יום אחד מדעתו, וואס דאס איז דאך עבודת המטה, והסכים הקב"ה על ידו, דאס איז דער גילוי אור ואתעדל"ע הבא אחרי הקדמת עבודת האתעדל"ת. וואס אין דעם איז דאך דא ביידע מעלות. מעלת הפנימיות און אויך מעלת האור שבא מלמעלה שלמעלה מהעולמות.

ובאמת, איז ניט דער פשט אז דער אור איז דער זעלבער, אין ביידן איז דאס א אור שלמע׳ מהנבראים און די מעלה פון צווייטן טאג איז נאר במעלת הפנימיות, אין הפי׳ כן. כי אם אז ס׳איז העכער אויך במעלת האור דאינו דומה אתעדל"ע שבא מצד עצמו להאתעדל"ע הבא אחרי הקדמת האתעדל"ת.

והענין, אז בכללות איז פאראן ג׳ מדרי׳, א) אור שבערך הנבראים, ד.ה. צו וועלכע זיי זיינען א כלי, וואס דאס איז דער אור וועלכן מען נעמט דורך אתעדל"ת בדרך כלי. ב) אור שלמע׳ מהעולמות, אבל הוא בגדר המשכה וגילוי. והוא בחי׳ אתעדל"ע מצד עצמו שאינו שייך שהנבראים יהיו כלים אליו ונמשך מצד עצמו אבל הוא בגדר המשכה. ג) אור שלמע׳ מגדר המשכה, וואס מצד עצמו ווערט ער ניט נמשך כלל, נאר מצד עבודה איז למעשה ידיך תכסוף איז דאס מכריח כבי׳ אויך דעם עצם ער זאל נמשך ווערן.

וזהו מה שמסיים המגיד אז דאס איז א מעלה נפלאה. דלבד מעלת הפנימיות, הנה גם במעלת האור איז דאס א מע׳ נפלאה, בחי׳ עצם האור שלמע׳ מגדר המשכה.

ב. ההוראה מהנ"ל: בא א מענטשן איז דאך פאראן פארשידענע זמנים. ס׳איז פאראן זמנים ווען בא אים איז מאיר גילוי אלקות, ער האט ניט קיין העלמות ונסיונות, פאראן אבער זמנים ווען בא אים איז העלמות, ער האט קיין הצלחה ניט וכו׳, קען ער דאך בא זיך אראפ פאלן.

זאגט מען אים, אז וויפיל זיין ריחוק ושינוי פון נעכטן צו היינט איז דאס ניט בערך כלל צום ריחוק פון צווייטן טאג צום ערשטן טאג שבועות, וואס דעם ערשטן טאג איז וירד הוי׳ על הר סיני און ס׳איז געווען די העכסטע גילויים א מעין פון גילוי דלעתיד כמבואר בתניא, און דעם צווייטן טאג איז דאן שוין די אלע גילויים ניטא נאר ס׳איז א ענין פון עבודת הנבראים.

און אעפ"כ זאגט מען אז עיקר החביבות איז אין צווייטן טאג, מצד מעלת העבודה.

וכמו"כ בנדו"ד: דוקא אין א זמן פון העלמות וכו׳, קיין גילוי מלמע׳ איז ניטא נאר ער דארף טאן עבודתו מלמטלמ"ע, דוקא דאס איז חביב ביותר, און דוקא דורך דעם קען ער צוקומען נאך העכער ווי דורך גילוי אור מלמעלה, כנ"ל.

ג. אין יענע התוועדות, ווען דער רבי האט דערציילט בנוגע חביבותו של הבעש"ט ביום שני דחגה"ש, האט ער געזאגט אז אזוי איז געווען מנהגו ביז דעם לעצטן יאר.

אין אן ענין של קדושה איז וואס מען קען מוסיף זיין דארף מען מוסיף זיין, איז פון לשון דעם לעצטן יאר איז משמע ועד בכלל,

שפועל גם על כחותיו הפנימיים שיהיו בהשתוות, כי, כל הרצון והתענוג שלו הוא רק באלקות, וכמו עבודת העבד נאמן שהתענוג של האדון הוא התענוג שלו, כמבואר בהמשך תרס״ו[51].

אמנם ענין הג׳ המבואר בצוואת הריב״ש, הוא ג״כ בנוגע לכחות פנימיים (ולא רק בנוגע לפועל), אבל אין זה ממדריגת הצדיקים דוקא, אלא — כמו כל הוראות הבעש״ט — עבור כל ישראל.

וביאור הדברים:

כאשר יהודי מתבונן איך שהקב״ה מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית בכל רגע ורגע[52], ונתאמת אצלו איך שכח הרצון והתענוג שלו מתהווים בכל רגע ורגע מאין ואפס המוחלט ע״י הכח האלקי, אזי במילא לא ירצה בענין אחר שהיפך האלקות, דמאחר שמרגיש בנפשו אשר כח הרצון שלו מתהוה מהכח האלקי, הרי בודאי לא ירצה בענין הפכי כו׳.

וענין זה אינו מדריגת צדיק כלל, כי, מדריגת צדיק הוא שבאמת שינה את הכחות שלו עד שאין לו שום מציאות לעצמו כלל, וכמו העבד נאמן שמסור ונתון לגמרי לרבו; משא״כ כאן מדובר אודות מעמד ומצב שבעצם הוא מציאות לעצמו, ומצד עצם כחותיו יכול לרצות גם ההיפך ח״ו, אלא שמצד ההתבוננות שמרגיש איך שנתהווה מאין, לא ירצה בשום דבר כו׳ כנ״ל, ולכן בכל רגע צריך להתבוננות, וכשיופסק אצלו הרגש זה אפשר שירצה בההיפך, מאחר שהרע אצלו בתקפו.

וזוהי הוראת תורת החסידות לכל ישראל, להתבונן איך שמחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית, שעי״ז לא ירצה בשום דבר, ויהיו אצלו גם כחותיו הפנימיים — לפי שעה עכ״פ — בהשתוות.

* * *

יב. הבעש״ט כותב לר׳ אדם בעל־שם הטעם שאינו רוצה להתגלות, כי אינו רוצה במחלוקת כו׳, וגם מה חסר לו בהיותו בהתבודדות כשלומד תורה עם רבו הידוע. ור׳ אדם כתב לו, הרי כן הוא רצון הבורא, ובמילא מה איכפת לי״[53]. והיינו, שבמכתבו זה פעל ר׳ אדם אצל הבעש״ט את ענין ההשתוות, שהכל יהי׳ בהשואה אצלו, ולא יהי׳ נוגע לו שום דבר, כי אם להשלים את הכוונה העליונה.

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשכ"א

וואס זיי לערנען, דער לערנט א ענין פשוט וקל ביותר און דער לערנט א ענין חמור ועמוק ביותר, לבד זאת, זיינען זיי חלוק אויך בכהוהם. דער איז א שואל און דער איז א משיב, א שואל איז דאך דער וואס ווייס ניט ווי דער רצון העליון איז, וואס מצד דעם דארף ער פרעגן די הלכה, א משיב איז דאך דער וואס ווייס יע דעם רצון העליון, איז דאך א חילוק ביניהם ע"ד ריחוק נברא מבורא, ואעפ"כ,איז בשעת אז דער שואל פרעגט עפעס בא דעם משיב, שלא כענין כלל, זאגט מען אז דאס איז אלץ ענין אחד.

בשעה אז א פשוט׳ער אידישער אינגעל זאל קומען צוגיין צו משה רבינו און פרעגן אים ווי איז קמץ אל"ף ס׳איז דאך ידוע דער סיפור וואס דער רבי האט דערציילט באריכות ווי משה רבינו איז געזעסען בהיכלו בראש השולחן און געלערנט מיט תשב"ר, – איז ניט קוקענדיק אויף ריחוק הערך שביניהם, וככובן בכ"ש פון דעם וואס די גברא דערציילט בנוגע ר׳ אלעזר בן ערך (חסר ככה תיבות), ומכ"ש משה רבינו וואס ער איז געווען דער מקבל ראשון מפי הגבורה, איז אעפ"כ, בשעת אז משה רבינו וועט זיצען און לערנען א ענין חמור בתורה, און בשעת מעשה וועט צו אים צוקומען א קינד און פרעגען אים קמץ אל"ף, איז כל ההורה ענין אהד. ווארום דאס וואס דער אויבערשטער זאגט אנכי, אנא נפשי כתבית יהבית, איז דאס צו אלע אידן גלייך ובכל חלקי ההורה גלייך, אז בכל מקום ובכל זמן יעדער איד וואס פאר א ענין אין תורה ער זאל נאר לערנען, איז הקב"ה, וואס דא מיינט מען דאס עצמות אליין, קורא ושונה כנגדו.

און דאס איז אויך דער דיוק הלשון בתוספתא – שכל התורה ענין אחד, ניט יחיד נאר אחד, ווייל וויבאלד שמצד הגילויים איז דאך דאס בגדר התחלקות, איז דאך פראן ככה פרטים, דערפאר זאגט ער דעם לשון אחד און ניט יחיד. אבער באמת איז דאך דאס אחדות הגמורה. וכנ"ל בענין העצם כשתופס במקצתו, אז פירוש מקצתו איז מצד הגילויים שהוא בגדר התחלקות, אמנם באמת הכל עצם אחד.

**　　　**　　　**

כל הנ"ל איז אויך אן ענטפער צו די וואס פרעגן, וואס וועט שוין זיין דער תכלית השלימות אז ער וועט זיצן נאך א שעה און לערנען? מעלת לימוד התורה, לדעתם, איז דוקא בשעת מען קען עפעס האבן דערפון, צי בגשמיות צי רוחניות, עכ"פ בכדי לידע את המעשה אשר יעשון, ער זאל קענען מקיים זיין דעם רצון העליון, דערפאר וועט ער לערנען הלכות פסוקות, אבער לערנען תורה, ניט צוליב קיינע תכליתים, נאר צוליב תורה אליין, דאס איז א ענין וואס עס לייגט זיך ניט בא זיי און זיי טענה׳ן וואס איז די תועלת אין דעם?

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen

21 pages

Editor's Pick
שטורעמדיקע פארברייינגען

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשכ"ב

שהלימוד אינו מפני יראת הרצועה, כתינוק היוצא מבית הספר שבורח והולך לו[198], אלא מתוך ידיעה והכרה בגודל העילוי דלימוד התורה, שעי״ז מתאחד ביחוד נפלא עם חכמתו ורצונו של הקב״ה, ששכלו מלובש ומוקף בחכמת ה׳, וגם חכמת ה׳ היא בקרבו, כמ״ש[155] ״ותורתך בתוך מעי״.

ועד״ז בנוגע לאלה שבעבר היו תלמידי ישיבה, ועכשיו הם בעלי־בתים שעוסקים בעניני העולם:

כאשר עושים חשבון רואים שרוב הזמן עסוקים בעניני העולם, עניני מסחר, וכיו״ב, ונשאר רק זמן מועט ללימוד התורה. ולא עוד אלא שגם בזמן מועט זה קשה לעסוק בלימוד התורה — מצד פיזור הנפש, לא עלינו, כך, שגם כאשר נמצא בגופו במקום זה, נמצאת מחשבתו בקצה השני של כדור הארץ... ואף פעם אינו במצב של מנוחה וכו׳.

והעצה לזה — כפי שאמר כ״ק מו״ח אדמו״ר[199] לבעלי־בתים ש״אתמול״ היו תלמידי ישיבה, שצריכים לידע שקדושה אינה זזה ממקומה[200], ״איינמאָל אַ איד איז אַלעמאָל אַ איד״, ועד״ז בנוגע לתלמיד ישיבה, שצריך להשאר תמיד בבחי׳ תלמיד ישיבה, כך, שכאשר יש לו רגע פנוי הרי הוא ממלא אותו בלימוד התורה, וקובע סדר יומו באופן שתחילה לומד שיעור בתורה, ורק אח״כ הולך לעסקיו: ״מבית הכנסת לבית המדרש״[201], ואח״כ ״הנהג בהם מנהג דרך ארץ״[145]. וגם התעסקותו בעניני העולם היא באופן ד״יגיע כפיך כי תאכל״[202], היינו, שהיגיעה היא ב״כפיים״ בלבד, ואילו ה״ראש״ מונח בענינים רוחניים. ואז רואה פרי טוב בעמלו, ברכה והצלחה בפרנסתו, וכמ״ש[203] ״אם בחוקותי תלכו וגו׳״, אזי ״ונתתי גשמיכם בעתם״.

וההתחלה בזה היא ע״י החינוך הראוי עוד בקטנותו, משהתינוק מתחיל לדבר כו׳[204], ובמשך שנות הלימודים בחדר ובישיבה, שמחנכים אותו ללמוד תורה למעלה ממדידה והגבלה, שזהו ענין ה״בית״ שבתורה, ועד ל״בית נאמן״, אשר, על ידו נעשית גם השמירה של המזון והלבוש, הן מזון ולבוש שבתורה עצמה, והן מזון ולבוש כפשוטו, ולא רק באופן ש״ישמרך מן המזיקים״[175], אלא גם באופן ש״יברכך״, בברכתו של הקב״ה שהיא ״עד בלי די״[205].

*

Click here or scan
to download this farbrengen
33 pages

This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשכ"ג

אבל קודם התפלה יש ג"כ לימוד התורה איזהו מקומן, שזהו לפני הודו, וברכת השחר, ולפני זה אומר מודה אני, ובא לזה ע"י לימוד התורה שקודם לזה, ואעפ"כ בהתרחבות רק כמו שיבא לפני מודה אני או לאחר ברכה"ת, אבל עדיין לפני אמירת הודו ושמו"ע, וישנו הענין דמודים בשמו"ע [כבראה שכאן נתבאר השני קצוות בהודאה: מודה אני לפני ברכה"ת ונט"י, והמודים דשמו"ע].

וכמו"כ יש בתורה ג"כ שמביאה למודה אני קודם נט"י, ואח"כ ישנו השגה נפלאה מביהכנ"ס לביהמ"ד.

כמו שיש נקודה אחת במודה אני ובמודים, כמו"כ בתורה. וזהו"ע דתורה ד"אנא נפשי", שזהו למע' אפי' מברכה"ת, דעל ברכה"ת מבאר רבינו יונה שזה מורה על חביבות התורה ושזוכרים על נותן התורה, אבל זהו כשאומרים נוסח הברכה, דכבר יש כאן איזה ציור, אבל לפני "כתבית יהבית" ישנו "אנא נפשי" דלא איתרמיז לא בשום אות ולא בשום קוץ כו', דאף שמתחיל התורה ב"אנכי", אבל "אנכי" איז דאס אויך א ווארט, וישנו האות הראשון דאל"ף, אבל יש למע' מזה ג"כ דלא איתרמיז לא בשום אות כו' שזהו מצד הביטול שפעל "וירד ה' על הר סיני", הקדמת נעשה לנשמע הי' בה' סיון כפשוטו של מקראות,

...כמו שהוא בכללות סדר הזמנים ישנו ג"כ בכל יום, הנקודה שלפני האל"ף דאנכי, ברכת כהנים ואיזהו מקומן שאומרים לפני התפלה, וישנו התורה ד"ואתהלכה ברחבה".

וע"ד שבהודאה ישנו נקודה משותפת כמו"כ בתורה צריך לידע שיש בזה מ"לא איתרמיז", ובכל הלימוד צ"ל כמו שהי' בעת "וירד ה'", והקדמת נעשה לנשמע עושהו לכלי מוכשר, עוד הכנה יש לפני מ"ת, ובמודה אני בא **בדבור**, לפי דכשמתעורר משנתו בא מההעלם אל הגילוי.

יש ללמוד מכל ענין בהנוגע אל הפועל, במשך כל היום צריך לידע שהולך עם ה"לא איתרמיז" כו' און מ'נעמט עס - ע"י "כתבית יהבית", לימוד התורה, ובכל רגע פנוי צ"ל לימוד התורה, דהתורה נותנת רשות על "בכל דרכיך", ומה שהתורה אינה נותנת רשות, ה"ז אז רגע פנוי, וצריכים ללמוד בכל רגע פנוי, שאז נעשה לימוד התורה בשופי, ומתוך "ואתהלכה ברחבה", ובתענוג אמיתי.

המעשה הוא העיקר! פארפלייצן בלימוד, בפועל אן פשט'לאך, נגלה וחסידות, כל אחד לפי שורש נשמתו, ואז יש מ"ת בכל יום ועם הלפני מ"ת ה"לא איתרמיז" כו', און דאס נעמט דורך כל עניניו, אם בחוקותי גו' וכל הגשמיות שלו, כמ"ש ונתתי גשמיכם גו', וא"כ הדברים בנוגע לכאו"א, עאכו"כ בנוגע לבני הישיבות ואלו שהם "ריטייערד", וכשיש יום פנוי מדאגת הפרנסה אי"ז שלו ומוקדש הוא לתורה.

ובמיוחד לתלמידי הישיבה אין אמתלאות שפארן זיך זוכן קרומע זאכן בשעה שיכולים ללמוד בשופי, וכשיבוא הזמן שיצטרכו לגשמיות - גשמיכם - אם בשדה או באופן אחר, הרי התורה נצחית היא, - כמבואר החילוק בין תורה למצוות, מצות - אברים, ותורה - דם - ויומשך ב"גשמיכם" מה שלומד עתה בשופי ובהרחבה, והרביים הדגישו שצ"ל בשמחה ובטוב לבב שיפרוץ הגדרים והגבלות, ויהי' לימוד התורה בשופי במשך כל השנה כולה.

(צוה לנגן הבינוני, ניגון אדמו"ר מהורש"ב, ניגון קודם דא"ח, ואמר את המאמר ד"ה וידעת היום).

ד. על מ"ת נאמר שהי' "קול גדול ולא יסף" דהקול הזה שנאמרו העשה"ד הי' לא רק קול גדול אלא גם לא יסף, ומפרש במד"ר פרשת יתרו מה זה ולא יסף, ומפרש כמה פירושים:

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשכ"ד

[illegible] אריין א נייע מחשבה וואס זי איז בסתירה צו די מחשבה וואס ער האט געטראכט א ווייל פריער. ווארום וויבאלד אז די מחשבות קומען דאך פון דעם נפש הבהמית, איז אין . נה"ב דאך ניטא קיין ענין פון התאחדות, במילא איז יעדער מחשבה בסתירה צו די צווייטע. ווואלט ביי אים געווען מדת הבטחון, וואלט ביי אים געווען איין מחשבה, עס וואלט אים גלייך אריינגעפאלן דער עצת הוי׳ וואס היא תקום, וויבאלד אבער אז עס פעלט אים אין בטחון און ער טראכט אליין סברות, ווערט ביי אים רבות מחשבות, וואס דאס ברייגגט אים צו א פיזור הנפש.

וואס דעריבער שטייט דאך יגיע כפיך כי תאכל אשריך בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב, אז בשעת ביי אים איז יגיע כפיך און ניט יגיע ראשך, ווײלע ער האט בטחון אין אויבערשטן, איז ניט נאר וואס טוב לך לעוה"ב נאר אויך אשריך בעוה"ז, ווייל ביי אים איז ניט דער פיזור הנפש וואס עס קומט פון די רבות מחשבות.

און אויף דעם זאגט מען אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אז מען דארף ארויסגיין פון די מצרים וגבולים וואס קומען פון פיזור הנפש, וואס דאס שטערט צו לימוד התורה, און עס דארף זיין די איבערגעגעבנקייט צו לימוד התורה, און ניט וועלן פטר׳ן זיך מיט פ"א שחרית ופ"א ערבית, עפ"י שו"ע, מצד הטרדות כו׳.

וואס דאס רעדט מען סיי בנוגע ארימע לייט,רחמנא ליצלן, סיי בנוגע גבירים, וואס באמת דארף מען אויך אויף דעם זאגן רחמנא ליצלן, און נאך מערער ווי אויף ארימע לייט

– ווארום לבד זאת וואס 95 פראצענט נעמט ביי אים צו "אנקל סעם", איז לבד זאת, איז ער טרוד במחשבתו (נאך מערער ווי דער ארימאן), סיי בכללות עניני עסקיו, סיי אין וואס אויסצונוצן די געלט. ווארום עסן צוויי דינערס, עסן מער ווי דריי מאל א טאג, וועט ער סייווי ניט. הלואי זאל ער ניט האבן קיין אולקוס און קענען עסן דריי מאל א טאג; טראגן צוויי סוטס, קען ער ניט, ער שוויצט געגוג,פון די ריבוי מחשבות, אויך אין איין סוט. במילא איז די געלט וואס ער האט, איז אים מוסיף נאר דאגה. וכמרז"ל מרבה נכסים מרבה דאגה, אז בשעת ער האט נאך א ביסל נכסים האט ער נאך א ביסל דאגה, און בשעת ער האט נאך א סך נכסים, האט ער באך א סך דאגה.

שלמה המלך איז געווען דער חכם מכל אדם, און ער איז דורכגעגייגגען ביידע ענינים: ער איז פריער געווען א מלך, דערנאך א הדיוט המחזר על הפתחים, און לדיעה אחת איז ער דערנאך ווייטער געווען א מלך. איז שלמה המלך האט געזאגט, ריש ועושר אל תתן לי, אז ער וויל ניט ביידע זאכן, ווייל ביידע זאכן טויגן ניט. און אויף דעם איז די בקשה הטריפני (דער אויבערשטער זאל אים געבן) לחם חוקי (וויפל ער דארף, ניט עשירות), וואס דאן וועט ער ניט האבן קיין פיזור הנפש –

איז ביי ביידן מאנט מען, אז מען זאל ניט ליגן אין די רבות מחשבות וואס זייגען מבלבל און שטערן צו לימוד התורה, נאר עס זאל זיין דער עמלים בתורה, ביז צו תורתו אומנתו.

וואס דאס

Click here or scan
to download this farbrengen

43 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשכ"ה

השבועות)[58], שזהו גם תוכן הענין ד"נרוצה".

וזהו שלא מספיק הענין ד"משכני", באופן של אתערותא דלעילא, אלא צריך להיות גם אתערותא דלתתא — "אחריך נרוצה", שזהו"ע הריצה והמסירת נפש שלמעלה מן הדעת, ודוקא ע"י תוכל התורה לחדור את מציאות האדם בפנימיות, בנפשו האלקית, וגם בנפשו הבהמית ובגופו, מאחר שהפך והעלה אותם למעלה מהעולם.

וזהו גם מ"ש "הביאני המלך חדריו**", לשון רבים — דלכאורה, ענין התורה שייך רק לראש האדם ושכלו, ומהו ענין "חדריו" לשון רבים — כי, כדי "לקחת" תורתו של הקב"ה, לא מספיק ענין הראש (שכל) בלבד, אלא התורה צריכה לחדור את כל ציור הקומה, עד לעקב, שבזה ניכר שענין התורה אצלו אינו ענין של שכל בלבד, אלא הוא ענין שלמעלה מגדרי העולם, שלכן חודר את כל ציור הקומה שלו.**

ועל זה מסיים "נגילה ונשמחה בך **— בכ"ב אותיות התורה", ששייך ליהודים פשוטים דוקא, שנתינת התורה לישראל באה לידי ביטוי דוקא בכך שהתורה חודרת גם בבחינת "עקב" שבבני ישראל, האנשים פשוטים שאינם שייכים להבנה והשגה, שגם אצלם יש הענין ד"נגילה ונשמחה בך", ע"י כ"ב** אותיות **התורה, שזהו בחי'** הדומס **שבתורה**[59].

יב. וע"פ המדובר כמ"פ שכל הענינים שבכללות התורה וכללות עם ישראל ישנם גם בחייו של כל אחד מישראל — כן הוא גם בנוגע להאמור לעיל בענין "משכני אחריך נרוצה" בשייכות לקבלת התורה:

נוסף לכך שבנוגע לכללות הזמן דקבלת התורה ישנו הענין ד"משכני", מימות החול ליו"ט — צריך להיות גם הענין ד"נרוצה", כולל גם ריצה כפשוטה, ברגלים.

וענין זה מתבטא במנהג שיסד כ"ק מו"ח אדמו"ר[60] — לילך ברגלים למקומות רחוקים כדי לשמח יהודים בשמחת יו"ט בכלל, ובשמחה דקבלת התורה בפרט.

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen
45 pages

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשכ"ו

דעסטוועגן קען נאך זיין "והצילו" מ'זאל נאך געפינען א זכות, בשעת ער האט אבער אליין געזעהען די מעשה, – ער האט ניט געוואוסט אז א צווייטער זעט אויך, קען זיין אז ס'איז געווען אן התראה, קען זיין אז ער איז ניט געזונט וכו', וויבאלד אבער אז ער האט דאס אליין געזעהען, איז לא חזי לי' זכותא, – וואס אזוי איז דער טבע שהטביע הקב"ה; אז ער האט עפעס און בשעת מעשה האט ער דאס גוט פארשטאנען קען אבער ארײנפאלן ספיקות אין דעם וואס ער האט געהערט, ער קען מלמד זכות זיין –, משא"כ בשעת ער זעט אליין, קען אויף דעם ניט העלפן קיינע קושיות והעלמות וכו', "ועיניו ראו ולא זר", משא"כ ביי שמיעה, אפילו עד האט געהאט א גוטן מלמד, קען שפעטער ארײנפאלן א קושיא, וואס וועט איבערקערן דעם גאנצן ענין וואס ער האט געהערט.

ע"כ הביאור – מסוגיית הגמרא, וואס פון דעם קומט ארויס אין חסידות די מעלת הראי' על שמיעה, – הגם אז אין חסידות ברײנגט זיך ניט די גמרא.

די הוראה דערפון בעבודה בכל יום: בשעת ער האט אליין געזעהען א זאך קענען קיין שום קושיות וסתירות מבטל זיין דאס וואס ער האט געזעהען ער ענטפערט בקצור, איך האב אליין געזעהען, משא"כ שמיעה – א זאך וואס קומט דורך התבוננות, ער האט געהאט אפי' א גוטן מלמד, און האט דאס גוט פארשטאנען בהבנה והשגה, אז ס'איז אזוי, קען אבער קומען א צווייטער און מבלבל זיין די גאנצע הבנה זיינע.

בשעת מ'קומט צו א אידן, א נשמה בגוף, וואס דער גוף איז מעלים, און מ'פרעגט ביי עם וואס זעסטו, זאגט ער: ועלט, וואס זעסטו אין וועלט, זאגט ער: גשמיות וחומריות, שפעטער הייבט ער זיך אן מתבונן זיין אז אין נברא עושה את עצמו, און איז זיך מתבונן אין א מארז"ל "מה הנשמה ממלא את הגוף, אין גוף איז זיכער פאראן א נשמה וואס איז איר מחיי', הגם ער זעט ניט די נשמה, אזוי אויך אין גוף גדול, "כך הקב"ה ממלא את העולם" איז פאראן דער אלקות וואס איז מהווה די עולמות, דאס איז אבער אלץ באופן של שמיעה און די וועלט איז ביי עם בבחי' ראי'.

די נשמה ווי זי איז למעלה קודם ירידתה בגוף, איז ווי מ'האט גערעדט אין מאמר, "חי הוי' אשר עמדתי לפניו" שעמדה קמי' קוב"ה", האט זי געזעהען אלקות און זי ווייס גארניט פון וועלט – עוה"ז הגשמי, נאר מ'איז איר מסביר – בבחי' שמיעה, אז ס'איז פאראן א עוה"ז הגשמי און דארטן איז פאראן ענינים פון אכילה ושתי', והעין רואה והלב חומד, ולא תתורו אחרי לבבכם וגו', דאס איז אבער אלץ בבחי' שמיעה, וואס זעט זי אלקות.

וואס דאס איז דער חילוק פון די נשמה קודם ירידה למטה, און לאחרי ירידה א חילוק מן הקצה אל הקצה, די נשמה למעלה איז ביי איר אלקות בבחי' ראי', און עולם בבחי' שמיעה, קען מען בא איר פועלן אז די גאנצע וועלט איז נארניט ווי א אחיזת עינים, הגם זי האט אליין געהערט פון דעם איבערסטער אז ס'איז פאראן א וועלט, אבער דאס איז שמיעה לבד, און די נשמה למטה איז פארקערט, – וואס בלשון החסידות איז דאס, למעלה, איז אלקות בפשיטות ומציאות, – עולם – בהתחדשות. למטה, מציאות – עולם – בפשיטות און אלקות בהתחדשות.

דאס איז געווען ביז מ"ת, עליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה, בא די עליונים איז געווען אלקות בפשיטות ועולם בהתחדשות ותחתונים לא יעלו למעלה בא זיי איז געווען אלקות בהתחדשות – בשמיעה, נאר בא די וואס ס'איז געווען א גוטע שמיעה, האבן זיי מגביר געווען די שמיעה אויף די ראי', – ביז ווי ער זאגט אין תניא – א צדיק גמור שעובד ה' באהבה בתענוגים, וואס א צדיק גמור איז די העכסטע דרגא בנשמות, און די אהבה בתענוגים איז די העכסטע עבודה בא א נשמה כמו שירדה למטה, און פונדעסטוועגן זאגט דער אלטער רבי: אז עס איז בבחי' יסוד, ררייליע אלקות איז ביי עם בבחי' שמיעה, און ישות ומציאות בבחי' ראי'.

Click here or scan
to download this farbrengen

23 pages

בלתי מוגה

Editor's Pick
בנוגע ראיית הנשמה, מאוד געשמאק

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשכ"ז

אבער מלמדי תורה, וואס שטייען זיינען א גן מן המובחר, וואס מען דארף לערנען מיט אים לערנען מודה אני, שמע ישראל און ראשית חכמה, און עיקר כל העיקרים אז עס לבדד ישכון, און אז ביים אויבערשטן איז ניטא כביכול קיין אנדער ברירה, און עס קען ניט זיין קיין אנדער מציאות, נאר אז אתם תהיו לי לעם - פון ראשיכם שבטיכם ביז הוטב עציך ושואב מימיך.

... דערפאר האט מען געדען אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט אנגעקגעבן פון זיין צייט - וואס איך דער ניט וואלט ער דאך בעסער געקענט מפיץ זיין ליקוד התסידות ולימוד הקבלה, עיונה של תורה לגדולים - אויף צו גרינדן זיין חדרים און מייסד זיין בני ילדים.

און דאס האט ער געהייסן אויך צו אלע וואס זיינען שייך צו אים און די וואס ווילן האבן א שייכות צו אים, און פשיטא אז די וועלן זוכה זיין צו אלע ענינים וואס מען קריגט דורך האבן א שייכות צו א נשיא ישראל, ועאכו"כ בשעת מ'איז ממלא זיין רצון אין הגבלות, איז דאך דעמאלט טכרם בזה ובבא מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה.

און דער אויבערשטער גיט דורך די נשיאי ישראל שבכל דור ודור ובדורינו דורך כ"ק מו"ח אדמו"ר, אז מען זאל געבענטשט ווערן אין בני חיי ומזונא, און דאס אלץ - אין אן אופן פון רויחא, און דעמאלט זיינען אידן מקיים דעם פתגם פון אלטן רבי'ן, אז דער אויבערשטער גיט אידן גשמיות, און די אידן מאכן פון די גשמיות - רוחניות.

אויך דער אויבערשטער מאכט דורך דעם א גוטן געשעפט, ווארום ע"י וואס ער גיט זיי אלע ענינים, וועלן אידן מוסיף זיין כמה פעמים ככה אין חינוך על טהרת הקודש און זיי וועלן אויפשטעלן צבאות הוי', אזעלכע וואס וועלן פארזיכערן דעם ענין פון מ"ת. ווי עס איז געווען בזמן מ"ת, אז דוקא דאס וואס אידן האבן געזאגט בנינו ערבים בעדינו, האט דאס גע'פועל'ט דעם ענין פון מ"ת,

און זיי וועלן זיין אזעלכע וואס וועלן זיין יוצאי צבא בישראל אויף ארויסצוגיין בקרוב ממש צו מקבל זיין פני משיח צדקנו, און מען וועט קענען זאגן אויף זיי ראו גידולים שגדלנו, ווארום עס וועט זיין הט הכירוהו תחילה, אזוי ווי עס איז געווען ביי קרי"ס ווען אידן האבן געזאגט זה א-לי ואנוהו, אזוי וועט אויך זיין בגאולה האמיתית והשלימה בשעת עס וועט זיין דער אראנו נפלאות בביאת משיח צדקנו בעגלא דידן.

די אלע וואס זיינען עסקנים אין ענינו חינוך, זאלן זאגן לחיים, און אננעמען אן החלטה טובה צו פארשטארקן דעם ענין ההינוך וואס איז שוין פארהאן, און אויך דאס מרחיב זיין און פארשפרייטן מער, ובכל מקום שידם מגעת,

און דער אויבערשטער איז מבטיח און וועט מקיים זיין די הבטחה, אז בשעת מען טוט אין חינוך, צו מקרב זיין דיינע קינדער לאביהם שבשמים, וועט ער ממטיר זיין אז מען זאל האבן נחת אמיתי פון קינדער און קינדס-קינדער מתוך בריאות הנכונה, בשמחה ובטוב לבב.

ז. ... צוה לנגן, ואמר את המאמר ד"ה וירד הוי' על הר סיני.

ח. ... מ'האט דאך פריער גערעדט אז בחג השבועות זיינען פאראן ג' ענינים: א) דאס וואס שבועות איז זמן מ"ת, שבו ניתנה כל התורה כולה, ב) וואס ווערט דערציילט אין תושבע"פ אז בו ביום מת דוד, צי בשבועות צי אויף מארגן, אין דעם יום טבות פון שבועות, וואס האט אויך א שייכות צו שבועות, ובפרט ווי עס איז בזמן הגלות איז דאך דער טאג וואס

Click here or scan
to download this farbrengen

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשכ"ח

מאר קאפעטשען צו יעדן טאג, אבער זיי האבן ניט קיין שייכות צום טאג, נאר אלץ איז מרוייק, ולא דבר רק הוא מכם, און אויב עס איז "רק" – איז עס "מכם", עס איז ווייל מ׳וויל זיך ניט אריינטראכטן וכו׳ אין דעם.

אבער בשעת מ׳קוקט אריין איבוויייניק, סיי אין זיך און סיי אין דעם ענין, קען מען זען קשרי הענינים.

און דאס איז אויך מתאים דערמיט וואס דער אלטער רבי האט געזאגט, אז מ׳דארף לעבן מיט דער צייט, מיט די פרשת השבוע וואס מ׳לייענט יענעם טאג, איז עד"ז בנוגע תהלים און תניא, אז דערפון קען מען ארויסנעמען א הוראה צו די פרטים פון דעם טאג, אין אלע עבודות ביז צו די עבודה פון בכל דרכיך דעהו, מתוך שמחה וטוב לבב.

(צוה לנגן ניגון על פסוק בתהלים, והתחיל בעצמו ימין ה׳ רוממה).

ו. וויבאלד אז די אלע דריי ענינים פון משה דוד והבעש"ט טרעפן זיך צוזאמען אין איין טאג און אין איין ענין, איז אוודאי פאראן א ענין משותף ביניהם ובעניננו, וואס דאס איז געווען נשיאות בישראל:

אויף משה׳ן שטייט ומשה הי׳ רועה, זאגט דער מדרש אז מתחילת ברייתו הי׳ רועה, ווי ער דערציילט אין מדרש אז משה האט זיך צוגעקוקט אז יעדער שעפס וואס איז געווען תחת הנהגתו זאל האבן די מאכלים וועלכע זיינען מתאים צו איר – וואס אזוי האט ער זיך אויך געפירט שפעטער בשעת ער איז געווען א רועה פון בני ישראל – אז ער האט צוגעפאסט צו די איינגערע די גראז וואס עס פאסט צו זיי און עאר די מיטעלע וואס פאסט פאר זיי און פאר די עלטערע המתאים להם, ובשעת דער אויבערשטער האט דאס געזען, האט ער געזאגט אז ער איז ראוי צו זיין א רועה לעמו ישראל, און פון דעמאלס אן איז משה דער נשיא פון אלע אידן.

ביז אז מ׳געפינט א דבר פלא, אז בשעת מ׳דערמאנט דעם נאמען פון משה׳ן אפילו בפי נשים ותינוקות, לייגט מען גלייך צו משה רבינו, מ׳זאגט ניט ר׳ משה, רבן משה, משה הנשיא וכיו"ב, נאר מ׳זאגט רבינו, אונזער רבי.

אעפ"י אז משה איז געווען דער מבחר מין האנושי, און תורה וואס דאס איז שעשועי המלך בעצמותו האט דוקא משה מקבל געווען מסיני, ניט קיין אנדערער, איז דאך ניטא קיין ענין נעלה מזה, ביז אז אפילו די ח׳ דברות וואס אידן האבן ניט געהערט פון אויבערשטן נאר פון משה, האט דאס אבער משה געהערט מפי הגבורה מיט כל התורה כולה,

פונדעסטוועגן דופט אים אן א קליין קינד משה רבינו, אז ער איז זיין רבי און זיין מלמד, און וויבאלד עס איז אזוי איינגע-שטעלט במנהג ישראל, איז עס א ענין אמיתי אז משה איז דער רבי פון אלע אידן גלייך.

עס איז אויך פאראן א הוכחה אויף דעם פון דין, וואס דער אלטער רבי זאגט אין הלכות ת"ת, אז התינוק מיד שמתחיל לדבר, וואס

בלתי מוגה

Click here or scan
to download this farbrengen

35 pages

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשכ"ט

אבער אין דעם עצמות.

איז בשעת עס איז דא דער ענין פון תמוך אשורי במעגלותיך, דאן איז בל נמטו פעמי, אז אפילו עס איז פאראן גבשושית און י. ענינים המבלבלים, איז בשעת עס איז תמוך אשורי במעגלותיך, איז בל נמטו פעמי אז מ'האט ניט קיין מורא פאר קיין זאך אז עס וועט אים מזיק זיין.

נאך מער: דער טייטש פון מעגלותיך, איז ניט נאר ווי פריער געזאגט, אז למטה האט מען דעם זעלבן ענין ווי למעלה, נאר אדרבה ער פועל'ט אין דעם א ענין חדש ובתוקף יותר, ע"ד ווי בא א ניגון אז בשעת עס קומט צום צווייטן מאל זינגט מען אים בתוקף יותר. ווי מ'געפינט בנוגע לכל נדרי, אז וויבאלד מ'דארף עס זינגען ג"פ דארף יעדען מאל זיין יגביה קולו קצת, ומנהגן של ישראל אז אזוי איז בא אלע ניגונים,

עד"ז איז עס בענין החומ"צ, אז דורך דעם קיום המצות למטה, פועל'ט מען א חיות חדש אין תומ"צ, ביז אז נקראת על שמו. וכפירוש הרב המגיד אויף וחי בהם, אז מ'גיט אריין א חיות אין תומ"צ.

דערבאר האט זיך דער בעש"ט שטארק געקאכט אין איש"ר וואס דאס איז שייכות צו יעדערן אפילו צו קינדער, כמש"ת להלן, ניט ווי בא תורה וואס עס איז פאראן חילוקים, און אין דעם איז פאראן דער אמת'ער תענוג, און ווי ער האט געזאגט אז איש"ר איז ר"ת אשרי, כמש"ת לקמן, וכמארז"ל כל העונה איש"ר בכל כחו הקב"ה מנענע בראשו, וואס ווי דער אלטער רבי טייטשט אז דער נענוע בראשו ווייזט אויף תנועת החיות, ד.ה. אז דורך דעם פועל'ט מען כביכול א חיות אין דעם אויבערשטן.

– מ'זאל זיך ניט דערשרעקן פאר אזא ווארט אין פנימיות התורה, ווארום מ'געפינט עד"ז אויך אין נגלה. די גמרא זאגט אז דער אויבערשטער האט געזאגט צו משה, החייתני. –

וואס דאס איז א מ'דארף ממשיך זיין תענוג אין קב"ע, וואס דאס איז דער רגל ברוחניות, און אזוי אויך בגשמיות במצות התלויות ברגל, ווי עס שטייט אין ספר חרדים אויף יעדער מצוה צו וועלכען חלק פון גוף עס איז שייכות, ועד"ז זיינען פאראן מצוה וועלכע זיינען שייכות צום רגל, ובפשטות איז דאס דער ענין פון הוה רץ לדבר מצוה, ווי אמאל גערעדט באריכות, און געבליבן באמצע,

דאס איז די בקשה וואס מ'בעט תמוך אשורי במעגלותיך, דער אויבערשטער זאל אונטערלייענען אשורי, זיי זאלן גיין בדרך התומ"צ, און מ'זאל וויסן אז דאס קומט פון דעם אויבערשטן און ניט אז כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, דאן איז מען זיכער אז בל נמטו פעמי, אז אפילו אין דעם חלק הכי החיצון שבאדם, דער חלק וואס אין אים איז מען מלביש דעם נעל, אויך אין אים ווערט

⭐ Editor's Pick
אנא עבדא וכו' שטורעמדיקע שיחה

This year's קביעות!

Click here or scan
to download this farbrengen
34 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תש"ל

און מ'גיט אויף דעם די דוגמא, אז בשעת מ'ברייננגט א קינד אין חדר - וואס דאס איז דאך א שמחה, אזוי איז אויך זמן מ"ת א שמחה וואס דער אויבערשטער איז מכניס זיינע קינדער אין חדר, וואס פון דעם איז פארשטאנדיק אז דאס איז א שמחה נישט נאר פאר אבינו שבשמים נאר אויך פאר די קינדער וועלכע הייבען אן גיין אין חדר,

ובפרט איז דאס א שמחה באַ אבינו שבשמים וואס ער האט זוכה געווען און מצליח געווען אויף מכניס זיין זיי אין חדר.

ווי בנוגע להכנסה אין חדר הייבט זיך דאס אן צו דריי יאהר, אזוי אויך ביום השלישי איז געווען דער ענין פון מתן תורה.

וואס דאס איז וואס מ'זאגט "הביאני המלך חדריו" וואס דאס גייט אויף לימוד התורה מתוך הרחבה, ווארום פונקט ווי ביי א תינוק נעמט מען פון איהם צו אלע זיינע דאגות, מ'גיט איהם זיין לחם ומים, און איהם פעלט נישט קיין שום זאך בגשמיות וברוחניות עד"ז וויבאלד אז "מגיד דבריו ליעקב", נעמט דער אויבערשטער אויך אראפ אלע דאגות וטרדות בגשמיות ורוחניות פון אידן עס זאל זיין חרות פון יצה"ר, זיי זאלן קענען לערנען במנוחה מתוך הרחבה און עולה זיין מחיל אל חיל, ביז אין א אופן פון יגדיל תורה ויאדיר, פונקט ווי תשב"ר כנ"ל, ביז אין א אופן הכי נעלה פון לימוד התורה, וואס אפילו "חפצי שמים לא ישוו בה", און מ'טוט אין דעם בשמחה וטוב לבב וואס דאס נעמט זיך פון למעלה מעלה עד אין קץ, און מ'טראגט דאס אראפ למטה מטה עד אין תכלית, ביז מ'גייט לקבל תורתו של משיח, וואס ער וועט לערנען תורה לכל העם כולו, ביז אין א אופן פון "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", וואס דאס איז דאך דער סיום פון הלכות מלכים, בסיום פרק י"ב כנגד י"ב שבטי ישראל, יבוא ויגאלנו בגאולה האמיתית והשלימה.

ה. וואס איז דער ענין פון א חדר, בשעת מ'ברייננגט אהינצו א קינד איז דא כו"כ ענינים בדבר, א) מ'נעמט איהם צו פון אלע ענינים וועלכע זיינען חוץ לחדר, ווארום וויבאלד ער איז נאך א קטן ווייס ער דאך נישט מעלת הדבר מיינט ער אז דאס איז היפך החסד, און ב) אין חדר גיט מען איהם די זאכען וועלכע זיינען תכלית הטוב והשלימות מצד החסד, כאטש אפילו ער וויל דאס נישט.

און ער זאגט אין אגה"ק אז בשעת דער מלך איז א "אב רחמן וחסיד" איז ער אליין מחנך דעם קינד, וואס אויף דעם איז נישט מספיק חסיד, נאר עס דארף אויך זיין רחמן.

אמאל רעדט זיך אז מצד רחמים איז דער חסד א מוגבל, דאס איז אבער חסד חיצוני, עס איז אבער ידוע דער ווארט וואס כ"ק מו"ה אדמו"ר האט איבערגעזאגט בשם אביו כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע אויף דעם מאמר רז"ל "כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו" - אויב אזוי, וויפיל רחמנות דארף מען אויף איהם האבען.

משא"כ מצד חסד פנימי, איז דער אבינו שבשמים גיט זיך אוועק איינגאנצען, און דוקא מצד דעם קו הרחמים גיט ער חסד אן חשבונות, און ער לאזט איהם חדר, מצד חסד און חשבונות וואלט ער איהם ערלויבט אוועק גיין פון חדר, משא"כ מצד רחמים לאזט ער איהם אין חדר, און דורך דעם ווערט באַ איהם ניתוסף ריבוי החסד.

די כללות ההנהגה פון אויבערשטן הייבט זיך אן מצד חסד, און אהבת האב להבן, אהבה עצמית, און דערנאך קומט עס ארויס אין די דריי הנהגות, (וואס מ'דארף אנקומען צו אלע דריי צוזאמען), חסד דין רחמים, וואס דאס איז ר"ת חדר, כלשון הפסוק "הביאני המלך חדריו", וואס דאס איז מדות שכללותם בהג' קוים, וואס מצד דעם גייען אידן אין חדר.

דער ערשטער אות איז דאך אלעמאל גובר, וואס דערפאר איז ער דאך דער ערשטער אות, און אלע אנדערע אותיות ווערן נגרר נאך איהם, איז ח' ל"ת דער ענין החסד, דערנאך דין און רחמים, און דער דין ווערט בטל צווישן חסד שלפניו און רחמים שלאחריו.

Click here or scan
to download this farbrengen
24 pages

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשל"א

ע"פ כל הנ"ל איז מובן אויך בנוגע חגה"ש; עס זיינען דא ענינים וואס מ׳לייענט יעמאלט נאך משנים קדמניות, וואס דאס איז די קריאה בתורה, און עס זיינען דא ענינים וואס זיינען שפעטער צוגעקומען, און דאס איז וואס עס שטייט אין מסכת סופרים אז בשבועות, במוצאי עצרת, לייענט מען מגילת רות.

וע"פ הנ"ל כאטש אז די זעלבע קריאה איז בכל שנה ושנה, קען מען אבער יעדען מאל ארויס נעמען ספעציעל הוראות בנוגע די מאורעות פון יענעם זמן - אע"פ אז מ׳וואלט עס געדארפט לייענען אויך בלא"ה.

ע"ד ווי מ׳זעט דאס אפילו בנוגע ענינים גשמיים, בנוגע א קשת; בעת עס באווייזט זיך א קשת איז א סימן אז דער אויבערשטער איז עומד במאמרו, לכאורה אבער, וואס איז די פלא און דער נס אין דעם - דער ענין פון א קשת איז דאך נאר אז די קוי השמש רירען אן די עננים, און דערפון קומט ארויס א קשת?

אעפ"כ זאגט תורה, אז בשעת מ׳זעט א קשת דארף מען וויסען אז דער אויבערשטער איז קיים במאמרו, און דאס וואס ס׳איז דא אין דעם א ביאור מצד דרך הטבע, דאס איז פאר גוים, אבער א איד זעט אין דעם ווי דער אויבערשטער איז עומד בדיבורו.

אזוי אויך בנוגע א בליץ און אדונער וכו׳, וואס קומען מצד עניני הטבע - איז א איד זעט אין דעם "שכחו וגבורתו מלא עולם".

עאכו"כ אז אזוי איז דאס בעניני תורה, וואס דערפון איז פארשטאנדיק, אז וויבאלד מ׳לייענט רות, בחג השבועות, איז אע"פ מ׳וואלט עס סיי ווי געלייענט קען מען דערפון ארויסנעמען הוראות בנוגע צו די באטרעפונדע צייט.

[דאס איז אזוי סיי פאר די וואס לייענען רות כפשוטו, און סיי פאר די וואס לכה"פ ווייסען דעם דין אז מ׳דארף בחג השבועות לייענען רות, און וויסען די שייכות צווישען זיי, און אויך די וואס לערנען אין אלטען רבינ׳ס שו"ע אז מ׳דארף לייענען רות].

ווארום דאס איז נישט "מקרה נקרה", נאר א הוראה אויף די ענינים אויף וועלכע מ׳האַרעוועט לעצטענס.

מ׳אִיז דאך אויך רגיל לערנען פרש"י עה"ת בעת ההתוועדות, - וועט מען בהמשך להנ"ל זיך אפשטעלן אויפא רש"י אין רות מ׳קען ארויסלערנען געוויסען כללים פון פרש"י גופא, אע"פ וואס רש"י זאגט זיי נישט בפירוש, און ס׳זיינען פאראן געוויסען כללים וואס רש"י דערמאנט בפירוש, און לכל לראש איז דאס דער כלל אז רש"י איז מפרש פשוטו של מקרא, און ווי ער אליין איז מפרש, אז די מדרשים איז דאס "כפטיש יפוצץ סלע אבער בעיקר איז נוגע בפירושו פשוטו של מקרא - וואס דאס איז דער ערשטער כלל אין פירוש רש"י, ס׳זיינען טאקע פאראן מפרשים וואס ווילען ארויסנעמען חלק ההלכה פון רש"י, ע"ד ווי ר׳ אליהו מזרחי, און עס זיינען דא אזעלכע וואס נעמען ארויס ענינים פון רמז און דרוש פון פרש"י, ווי דער של"ה זאגט אז אין רש"י זיינען דא "ענינים מופלאים", דאס איז אבער אן ענין וואס מ׳דארף זוכען, תחילת ענינו אבער איז פשוטו של מקרא פאר א בן חמש למקרא.

דערפאר קען מען נישט פארענטפערן קיין סתירה אין רש"י אז איין ענין גייט לפי דעם געוויסען תנא און דעם אמורא במקום פלוני, און איין אן אנדער ארט גייט דאס לויט אן אנדער תנא ואמורא, ווייל עיקר ענינו איז פשוטו של מקרא.

מ׳קען טאקע אויך דאס געפינען אין רש"י, און מ׳קען ארויסנעמען געוויסע מסקנות וכו׳, מ׳קען אבער נישט זאגען אז דאס איז פרש"י, ווייל א בן חמש למקרא האט נאך נישט געלערנט קיין משנה, ווארום "בן עשר למשנה", און ער האט נישט געלערנט קיין

Click here or scan
to download this farbrengen
30 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשל"ב

נאר דאס איז ווי ער זאגט אין מדרש (שם): "אמר הקב"ה מי שהוא יודע לראות הצאן איש לפי כחו יקרא וירעה בעמי, הה"ד מאחר עלות הביאו לרעות ביעקב עמו".

אזוי אויך איז בנוגע דעם בעש"ט: כאטש ער האט זיך ניט געוואלט מגלה זיין, האט ער זיך אבער געקענט פארנעמען מיט בירורים נעלים יותר, ווי זיך פארנעמען מיט קליינע קינדער, עאכו"כ מיט אזוינע וואס זיינען פטור פון מצות און איש"ר וכו', דער ענין פון א פנימי איז דאך, א אין וואס ער ליגט ער אין דעם אינגאנצן איז דאך פארשטאנדיק אז בעת ער האט זיך פארנומען מיט די קינדער האט ער ניט געקענט טאן אין קיין אנדערע בירורים, ובפרט בעת ער האט געטאן אין חינוך, ווארום א קינד דערקענט מערער ווי א גרויסער צי מ'טוט מיט א אמת אדער ניט.

נאר דער פירוש אין דעם איז אדרבה, אז ע"ז האט ער געקענט זיין דער אמת'ער רועה ישראל.

דערפון דארף מען ארויסנעמען א הוראה, אז מ'דארף זיך פארנעמען מיט אלעמען, אפי' מיט גאר קליינע, אזוינע וואס ווייסען ניט אז מ'דארף זאגן איש"ר, אדער זיי ווייסען אז מ'דארף זאגען און זיי ווייסען ניט ווי אזוי צו זאגן, לכאו' קען ער טענה'ן ער האט געלערנט אזויפיל נגלה און פנימי' התורה, איז דאס דען געווען צוליב דעם ער זאל שפעטער לערנען מיט קליינע קינדער, ער קען זיין א ראש ישיבה און זאגן א גרויסען שיעור, און אפילו ער דארף זיין א מלמד, אבער ווען אנשטיין לערנען מיט קליינע קינדער, ער וועט אויפטעלן תלמידים ותלמידי תלמידים וכו'.

אויף דעם זאגט מען אים, אז ער זאל זיין ווי דער בעש"ט וואס ער האט זיך פארנומען מיט קליינע קינדער, און איז געווען א באהעלפער בא א מלמד וואס לא הגיע לקרסוליו של הבעש"ט, און ניט קוקענדיק אויף דעם וואס אפילו קודם התגלותו איז ער אויך געווען א גדול בתורה ובמעשים האט ער אלס אפגעצאלט און זיך פארנומען מיט קליינע קינדער.

אזוי אויך איז בנוגע דוד, וואס ער איז געווען דער מלך ישראל, ביז אז ער איז דער פערטער רגל שבמרכבה, און דאס ווערט דאך ניט מיט אמאל נאר "בוצין בוצין מקטפי' ידיע" (ברכות מח, רע"א), פונדעסטוועגן וויבאלד ער ווייס אז "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו" (תהלים קמה, ט) האט ער זיך אפגעגעבן מיט קליינע שעפסלעך.

דערפאר געפינט מען די הנהגה פון "ורחמיו על כל מעשיו" בנוגע רבי (ווי דערציילט אין גמ' ב"מ פה, א) וואס ער האט געשטאמט ממלכות בית דוד, און דוד האט געגומען זיין הנהגה פון משה, "ומשה הי' רועה", ער איז געווען דער "רעיא מהימנא", "משה קבל תורה מסיני", פונדעסטוועגן איז אים אנגעשטאנען זיך פארנעמען מיט קליינע שעפסלעך, כאטש אז זקן ואינו לפי כבודו וכו', איז אים פונדעסטוועגן אנגעשטאנען טראגעץ א שעפסעלע אויף די פלייצעס און זיך פארנעמען מיט אים וכו' דאס איז די הוראה פאר די אלע וואס גייען בעקבות משה דוד און דער בעש"ט, או ווער וויל דאס ניט האבן קיין שייכות מיט דעם בעש"ט, אז מ'דארף זיך פארנעמען מיט די ענינים, וכבודו במקומו מונח, מ'דארף אוועק לייגען דעם אייגענעם כבוד על הצד, און זיך פארנעמען מיט קליינע קינדער, כאטש ער איז שוין איבער בר מצוה, מכ"ש אז ער איז איבער צוואנציג יאר, איז ער דאך א ודאי א אדם חשוב, עאכו"כ אז ער איבער ארבעים איז דאך א ודאי זקן ואינו לפי כבודו, דארף ער אפלאזען כבודו על הצד און זיך פארנעמען מיט קליינע קינדער.

כאטש אז ער קאן דאך האבן תלמידים ותלמידי תלמידים וכו', פונדעסטוועגן שטייט אין מדרש אז דאס האט געבראכט, "לרעות ביעקב עמו ובישראל נחלתו" דאס האט

Click here or scan
to download this farbrengen
17 pages
בלתי מוגה
This year's קביעות!

שהקב"ה אומר "גלוי וידוע לפני שאם מיחו בהם לא יקבלו מהם", שכן, גם "אם לפניך גלוי, להם מי גלוי"[226].

לג. ולאחרונה ניתוסף בזה עוד ענין של פראות ("אַ ווילדקייט"):

יש שמסכימים שצריך אמנם לתקן את החוק, שנוגע גם לאלו שאינם דתיים, וגם בחוץ־לארץ וכו', אבל הם אומרים, שעכשיו אין זה הזמן המתאים לכך, כיון שצריך להתכונן לבחירות... ולאחרי שיסתיימו הבחירות אז נראה...

(כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בבת־שחוק:) ב"חדר" היו מספרים מילתא דבדיחותא[227], אודות יהודי שהי' מטופל בבנים ובנות, שלצורך פרנסתו הי' "חוכר" אצל ה"פריץ", וה"פריץ" שכנע אותו להמיר את דתו, וכאשר הערה עליו רוח ממרום לשוב ליהדותו, אימלך בדביתהו, ואמרה לו: כיון שעכשיו סוף אדר, מוטב לדחות זאת עד לאחרי הפסח, כדי לחסוך את הטירחא הגדולה שבהכנות לפסח, ובנתיים תמשיך ה"עבודה זרה" ("די געטשקע") לעמוד בפינת הבית!...

וגם מה שמבטיחים לעשות לאחרי הבחירות — ראו כבר בעבר שלא קיימו שום הבטחה, במקרה שהי' ספק ספיקא שהדבר עלול לפגוע ב"כסא" שלהם!...

לד. בהמשך הדברים נאמר שיש להזכיר בקיצור גם אודות חומר הענין של קבלת שוחד:

התורה אומרת ש"השוחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים"[228]. כלומר, אין הכוונה שהוא יודע שזה דבר פסול ואעפ"כ אומר שזה דבר כשר, כמו לומר על גוי שהוא יהודי, או לומר על מי שאסור לבוא בקהל שהוא מותר לבוא בקהל (ועד"ז להיפך, שעל המותר לבוא בקהל אומר שאינו ראוי כו'), אלא השוחד מעוור את עיניו לחשוב שכן הוא האמת! הוא יכול להיות "חכם", ולערוך פלפול עם קושיות ותירוצים וכו', אבל השוחד מעוור את עיניו שלא לראות את הדברים לאמיתתם.

והגע עצמך:

יום ב' דחג השבועות, יום שלישי
תשל"ד

זאלן זיי אלע זאגן לחיים, און זינגען א פריילעכער ניגון, און בקרוב ממש זאל מקויים ווערן דער יעוד פון "לילה כיום יאיר".

* * *

ה. בהמשך צו דעם וואס מ'האט פריער גערעדט ע"ד מעלה פון עקב, איז פארשטאנדיק אז הגם אז דער עקב האט ניט די מעלה פון ראש, איז אעפ"כ דא א מעלה אין עקב וואס ס'איז ניטא אין ראש, און עס זיינען פאראן ענינים וואס טוען זיך אפ ע"י העקב דוקא, און בשעת דער ראש דארף גיין ממקום למקום איז דאס ע"י העקב דוקא, וואס פירט און ברענגט דעם ראש אין דעם ארט וואו ער וויל גיין,

וואס פון דעם קען מען ארויסנעמען א הוראה עיקרית און א הוראה כללית בנוגע צו תורה:

עס איז ידוע דער מארז"ל "חכמה בגוים תאמין, תורה בגוים אל תאמין", וואס די מפרשים מאטערן זיך אין דעם: מ'זאגט אז חכמה בגוים איז תאמין (וואס דאס מיינט ניט סתם ווערטלעך כו', נאר דאס מיינט מען אזא חכמה וואס ווערט אנגערופן בשם חכמה בערך צו תורה), משא"כ תורה בגוים איז אל תאמין, קומט דאך אויס פון דעם אז ס'איז דא א קס"ד אז מ'זאל זאגן אז ס'איז יע דא תורה בגוים, און תורה דארף באווארענען אז "אל תאמין", וואס לכאורה איז דאס ניט מובן:

ווי קען גאר זיין אזא קס"ד, אז תורה יש בגוים? ס'איז דאך אתה בחרתנו מכל העמים און ובנו בחרת מכל עם ולשון, און ווי דער נוסח פון ברכת התורה - אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, איז ווי איז שייך אפילו א קס"ד אז תורה יש בגוים, ביז וואנעט אז מ'מוז האבן א אזהרה מיוחדת אויף דעם אין תושבע"פ, אז "תורה יש בגוים אל תאמין"?

ובפרט נאך לפי זה וואס די גמרא זאגט אז "החזירה על כל אומה ולשון ולא קבלוה כו'", איז דאך זיכער אז קיינעם וועט ניט איינפאלן צו זאגן אז תורתנו הקדושה איז דא ביי גוים?!

איז דער ביאור בזה: דער חילוק פון חכמה און תורה איז, אז חכמה הייסט א ענין פון שכל, א זאך וואס שכל איז מחייב, אז אזוי און אַזוי דארף מען טאן עפ"י שכל, אבער דער ענין פון תורה איז הוראה (תורה מל' הוראה) אז אזוי דארף מען טאן, און דאס איז די באווארעניש אז "חכמה בגוים תאמין, תורה בגוים אל תאמין":

די אלע מצוות התורה וואס זיינען מצוות שכליות, ולמשל די מצוה פון כבוד או"א, איז שייך אז זיי זאלן זיין אויך ביי גוים, ווארום ער פארשטייט ע"פ שכל אז וויבאלד אז די עלטערן האבן אים אויסגעהאדעוועט און מגדל געווען און אים געהאלפן צו ווערן א אדם וכו' וכו', איז א דבר הפשוט אז ער דארף אפצאלן דעם חוב וואס ער קומט זיי און ער דארף זיי מכבד זיין, און אויב ניט איז ער פשוט ניט קיין ארענטליכער מענטש, ועד"ז די אלע מצוות וואס זיינען אין דעם סוג פון מצוות שכליות, איז שייך אז זיי זאלן זיין ביי (חסידי) אומות העולם - חכמה בגוים תאמין,

און דא קומט דער באווארעניש, אז תורה בגוים אל תאמין, ד.ה. אז מען זאל ניט מיינען און גלויבן אז זיין חכמה איז ביי אים געווארן א ענין פון הוראה (תורה), נאר דאס איז געבליבן מערניט ווי א ענין פון שכל און חכמה, ובמילא, איז שכל קען אים נאר זאגן אז בשעת ער וועט מכבד זיין זיינע עלטערן

Click here or scan
to download this farbrengen

24 pages

בלתי מוגה

Editor's Pick
ההוראות ממשה דוד והבעש"ט באריכות

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשל"ה

אן אופן וואס ער איז עוסק בתורה לשמה, אז דאס איז זיין גאנצער עסק, און ער האט ניט קיין אנדער עסק בעולמו.

ע"ד ווי ס'איז געווען בא משה רבינו אז "לא הי' פונה לעסקיו" (פירש"י יתרו יט, יד); פאר מ"ת האט משה רבינו געהאט כו"כ עסקים [וואס משה'ס עסקים זיינען געווען פארבונדן מיט עסקנות ציבורית: דער ענין פון קי"ס; משה האט געדארפט געבן וואסער צו אידן; ווען ס'קומט עמלק ראווענט משה צום אויבערשטן, און ער הייסט יהושע'ן "בחר לנו אנשים"; ווען ס'קומט יתרו מאכט ער פאר אים א סעודה וכו'], איז דאס אלץ איז געווען פאר מ"ת, אבער ווען ס'איז געקומען צו מ"ת, זאגט מען אז משה לא הי' פונה לעסקיו, זיין גאנצער ענין איז נאר זאגן אידן דאס וואס דער אויבערשטער האט געזאגט, און איבערגעבן דעם אויבערשטן דאס וואס אידן זאגן, אז זיי זיינען מוכן צו קבלת התורה.

און דאס זאגט ר"מ אז דוקא דער וואס איז "עוסק בתורה לשמה", ביי אים קען מען פרעגן "עצה ותושי' בינה וגבורה".

און בשעת ער פדעגט ביי דעם וואס לערנט תודה לשמה, קומט ארוים דער "ונהנין ממנו עצה ותושי' בינה וגבורה". פרעגט ער לכאו' ווי קען דאס זיין, יענער לערנט דאך תורה לשמה איז ווי קען מען האבן פון אים עצה ותושי' וואס פאר א שייכות האט אן אלטער איד צו גבורה? אויף דעם זאגט ר"מ: ניין! אויב ער איז זיך עוסק בתורה לשמה, האט מען פון אים עצה תושי' בינה וגבורה.

און ניט נאר אז מ'באקומט פון אים עצה ותושי', נאר דאס איז אין אן אופן אז "נהנין ממנו", וואס דאס איז א מאדנער לשון, לכאו' האט ער געדארפט זאגן ומקבלים ממנו וכיו"ב? נאר ער וויל דא זאגן אז אע"פ אז לכתחלה דוכט זיך אים אז דאס איז אן ענין פון א גזידה, ווארום אמאל זאגט ער אז מ'דארף זאגן יענעם א שארפן ווארט, איז דאך דאס א שווערע זאך פאר א אידן, ווארום אידן זיינען דאך בטבע רחמנים ביישנים און גומלי חסדים, און אויף דעם זאגט ער אז ניט נאר אז מקבלים ממנו עצה והושי', נאר אז סוכ"ס וועט ער הנאה האבן פון דעם. און ניט נאר דער וואס פרעגט ביי אים וועט הנאה האבן, נאר בכלל איז נהנין ממנו.

פארוואס איז דאס אזוי – זאגט ר"מ ווייל עד איז "אוהב את הבריוה", און "משמח את הבריוה", וואס לכאו' קען מען טראכטן אז וויבאלד ער איז דאך א עוסק בהורה, איז וועמען האט ער ליב און וועמען איז ער משמח – נאר אזוינע וואס זיינען כדוגמתו, די וואס זיינען זיך עוסק אין תורה; אויף דעם זאגט ר"מ: ניין! נאר ער איז "אוהב את __הבריות__ ומשמח את __הבריות__".

אויב דאס איז איינער וואס לערנט תורה שלא לשמה, נאר כדי ער זאל קענען פסק'נען א שאלה, האט ער צוטאן נאר מיט אזעלכע וואס פארנעמען זיך אויך מיט לערנען תורה און פסק'נען שאלות, וואס מיט זיי קען ער זיך דורכריידן וועגן די שאלות וכו', אבער מיט בריות – וואס בריות איז דאך ווי דער אלטער רבי טייטשט אפ (תניא פל"ב) אז זיי האבן ניט קיין מעלה מערניט דאס וואס זיי זיינען בריות פון דעם אויבערשטן – מיט זיי קען ער ניט האבן צוטאן; אבער דער וואס לערנט תורה לשמה, דערפאר ווייל דאס איז דעם אויבערשטנ'ס תורה, ער קען האבן צוטאן אפי' מיט די וואס די איינציקע מעלה וואס זיי האבן איז אז זיי זיינען דעם אויבערשטנ'ס בדיות.

וע"ד הסיפור אז ר"א האט געטראפן א אדם מכוער ביותר, און ער האט ביי אים ארויסגערופן ער זאל זאגן "לך ואמור לאומן שעשאני" (תענית כ, רע"ב), אז ער האט די מעלה אז דער אויבערשטער האט אים באשאפן, ובמילא קען ער האבן צוטאן אפי' מיט בריוה.

⭐ Editor's Pick
אריכות נפלאה ע"ד הסדר בלימוד התורה

Click here or scan
to download this farbrengen

41 pages

This year's קביעות!

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשל"ו

[illegible] געגעבן, בשעת א איד גיט זיך א טראכט אריין אין דעם ענין, אז נאך מ"ת איז בשעת ער לערנט תורה ווערט ונתרוממתי – ער ווערט העכער פון זיין מעמד ומצב ווי דאס איז געווען פאר דעם לימוד התורה, און וויבאלד אז תורה איז דאך "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים" (איוב יד, ט), איין אן אופן פון א"ס, איז דאך פארשטאנדיק אז וויפל ער זאל זיין מרומם ביז דעם רגע, איז דורך דעם רגע וואס ער לערנט תורה, ווערט ער העכער פון דעם מעמד ומצב וואס ער איז געשטאנען אין א רגע לפנ"ז, ווארום ביי אים איז צוגעקומען אן ענין אין תורה, וואס די תורה איז אים מרומם פון זיין פריערדיקן מעמד ומצב.

בדוגמא ווי געזאגט פריער אז אברהם אבינו האט געלערנט תורה פאר מ"ת, עד"ז יצחק ויעקב, און ס׳איז דאך פארשטאנדיק גודל מעלת לימוד התורה פון די אבות, בפרט פון "אחד הי׳ אברהם", ביז אז מ׳זאגט אז אברהם האט געהאט פיר הונדערט פרקים אין מסכתא ע"ז (ע"ז יד, ב), איז דאך פארשטאנדיק גודל ההפלאה שבזה, אעפ"כ זאגט מען אז בשעת ס׳איז געקומען מ"ת איז געווארן דער ונתרוממתי לגבי דעם מעמד ומצב ווי ס׳איז געווען פאר דעריף (אפי׳ לגבי האבות), איז דאך מובן אז וויפל ער זאל נאר זיין מרומם, איז בשעת ס׳קומט צו אין זיין לימוד התורה, ווערט ביי אים די רוממות נאכמער –

במילא איז דאך פארשטאנדיק אז ס׳האט ניט קיין ארט גיין אין קאלעדזאש לערנען חכמות חיצוניות, ווארום אז ער גיט זיך א כאפ אז ער איז איין זאך מיטן כביכול, און ער האט בכח ווערן נאך העכער – ונתרוממתי, דורך דעריף וואס ער וועט לערנען תורה, איז דאך זיכער אז ער דארף ניט אריין לייגן זיין קאפ אין אן ענין חיצוני – וואס אין דעריף גופא קען דאך זיין אן ענין חיצוני של שטות, און ס׳קען זיין חכמות חיצוניות – בשעת אז דאס איז ניט צוליב וויסן הל׳ קידוש החודש וכיו"ב (וואס דאס איז דאך געווען טעמם של הרמב"ם והרמב"ן וכו׳ ווי ער זאגט אין תניא ספ"ח), ווארום ער דארף אריין לייגן זיין קאפ אין תורה.

און אז ער מענה׳ט אז בשעת מ׳וועט אים זאגן ער זאל באווייזן א פאפיר׳ל אויף זיין רוממות, במילא מוז ער האבן א פאפיר׳ל פון קאלעדזאש, דארף ער וויסן אז דער פאפיר׳ל באווייזט ניט אויף זיין רוממות, נאר אדרבה, דאס באווייזט אז ער איז אראפגעפאלן פון די רוממות פון א אידן וואס ער איז בן אברהם יצחק ויעקב, וואס אויף אידן זאגט מען ורוממתנו מכל הלשונות, איז ער מוותר אויף די רוממות, און לייגט זיך אריין אין נידעריקע ענינים.

נאר ער דארף וויסן אז אידן זיינען ורוממתנו מכל הלשונות, און דורך דעריף וואס ער וועט לערנען תורה, וועט ביי אים זיין ונתרוממתי, ער וועט ווערן נאך העכער פון זיין פריערדיקן מעמד ומצב, במילא איז מצד זיין רוממות קען ער ניט טאן ענינים בלתי רצויים וכו׳, וואס דאס איז ע"ד הסיפור הנ"ל אז דורך אן ענין של גאוה ורוממות (וואס דאס איז דאך פון דעם נה"ב) ווערט ער ניצול פון נכשל ווערן אין א דבר בלתי רצוי, עאכו"כ אויב דאס איז אן ענין פון אן איסור. וואס דאס איז די הוראה נפלאה פון דעם וואס מ׳זאגט ונתרוממתי.

און ווי גערעדט פריער אז ס׳איז דא דער ענין פון יוסף ה׳ לי בן אחר, וואס פאר מ"ת איז אויך געווען דער ענין, ווי מ׳זאגט ביי אברהם׳ן (לך לך יב, ה) "ואת הנפש אשר עשו בחרן", אז פון חרן, פון אחר, האט ער געמאכט א בן, אז ער האט זיי מקרב געווען תחת כנפי השכינה, ביז אז תורה זאגט אויף דעריף אז דאס איז "הנפש אשר עשו", אבער דאס איז אלץ געווען אין אן אופן פון בשוקא, אז דאס האט ניט גע׳פועל׳ט א שינוי אין גוף החפץ.

Click here or scan
to download this farbrengen
40 pages

בלתי מוגה

This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום שלישי
תשל"ז

פאלן ארויין ביי אים מחשבות פון עובדין דחול, די ענינים וואס זיינען געווען ביי אים בערב יו"ט, ביז צו ענינים פון עובדין דחול פון פאר ר"ח סיון, פאר ימי ההכנה צו מ"ת, און אזוי ווי מחשבה איז דאך משוטטת תמיד, קען ער זיך ניט איינהאלטן ניט טראכטן וועגן אנדערע זאכן בשעה ער זאגט "אתה בחרתנו".

און כדי ער זאל הערן דעם פירוש המילות, איז דאס ביי אים אן עבודה נעלית, און ס׳איז פארבונדן מיט אתכפיא, וואס דער ענין פון אתכפיא איז דאך דער טייטש אז ער איז ניט געבארן געווארן באופן כזה, ווארום דעמולט איז דאס ניט קיין ענין של אתכפיא - און ביי אים איז שוין געווארן דער "הרגל נעשה טבע" באופן כזה. טראכט ער וואס ער וויל, און ווען ער וויל, און ווי ער וויל.

קען ער זיך דאך מתייגע זיין קודם התפלה, און פועל׳ן ביי זיך ער זאל הערן פירוש המילות ווען ער זאגט "אתה בחרתנו" - האט ער דאס קיינמאל ניט געפרואווט.

ובמילא, איז אז ער זאל טראכטן פירוש המילות ווען ער זאגט "אתה בחרתנו", און ניט טראכטן וועגן "דודעס" [דאס איז א לשון וואס כ"ק מו"ח אדמו"ר פלעגט זאגן, עד היום ווייס איך ניט וואס איז דער פירוש פון דעם ווארט "דודעס", אבער דער תוכן שבזה איז, אז דאס זיינען ענינים שאין בהם ממש, ניט נאר אין קדושה, נאר אפי׳ אין ענינים העולם איז אויך אין בהם ממש] - איז דאס אן ענין של נס, למעלה מהטבע, און מ׳זאגט דאך אז "אין סומכין על הנס" (ראה פסחים סד, ב), די עבודה פון א אידן דארף זיין אין דרכי הטבע, און ניט אין ענינים פון נסים!

במילא טענה׳ט ער: וואס רעדט מען מיט אים וועגן די מעלה פון "אתה בחרתנו" וואס איז דא במיוחד אין חגה"ש, נאכמער פון כל השנה כולה, און מערער פון שאר הימים טובים, ביז צו דעם עילוי וואס איז דא אין דעם זמן פון תפלת מנחה - ביי אים איז טראכטן פירוש המילות פון "אתה בחרתנו" אויך אן ענין של נס, איז וואס רעדט מען מיט אים וועגן אזוינע ענינים?!

ער וועט זיך בעסער זעצן לערנען א פסוק אין חומש אדער אין תהלים כפשוטו - אדער אזוי ווי דאס פאסט אים ניט, ווייל דאס איז שייך צו אנשים פשוטים, וועט ער זיך זעצן לערנען אן ענין עמוק אין נגלה אדער אין חסידות - עכ"פ אין די צייט וואס ער וועט זיך קענען איינהאלטן ניט טראכטן וועגן אנדערע זאכן.

ה. איז "תהי זאת נחמתם לנחמם בכפלים" - אע"פ אז זיי ווייסן גארניט אז זיי דארפן אנקומען צו אן ענין של נחמה - וואס דאס איז דער סיפור אז אמאל איז דער מהרי"ל (דעם אלטן רבי׳נס ברודער) אריין צום אלטן רבי׳ן, און האט ביי אים געפרעגט אויף דעם וואס ס׳שטייט "והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר" (יחזקאל לו, כו) - וואס איז דער דיוק פון "לב" דוקא?

האט אים דער אלטער רבי געענטפערט, אז בנוגע צו ענינים פון "לב", קומט דאס מלמעלה, ווארום ס׳קען זיין אז ער זאל דאס ניט קענען פועל׳ן ביי זיך, וואס דערפאר זאגט מען אז דאס וועט זיין בביאת משיח צדקנו; און די עבודה וואס מ׳מאנט פון א אידן, איז דאס בנוגע צום "מוח", ד.ה. אז במוחו ובהשגתו זאל ער זיין כדבעי. אבער אז ס׳זאל זיין אין אן אופן אז דאס זאל דורכנעמען אלע זיינע ענינים וכו׳, איז דאס אן ענין וואס קומט מלמעלה, לאחרי ההקדמה פון דער ידיעה במוחו.

ד.ה. אז דאס גופא וואס מ׳דערציילט אים וועגן דעם, און ער פארשטייט דאס וכו׳, ווערט דאס די הכנה און דער כלי אז דאס זאל מאכ

Click here or scan
to download this farbrengen
52 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשל"ח

כנ"ל, וכאמור לעיל אז ס'איז א פלא הכי גדול פארוואס מ'כאפט זיך ניט אויף אזא סברא פשוטה.

וואס דאס וואס מ'כאפט זיך ניט אויף דערויף דערפאר וואס הרגל נעשה טבע (כנ"ל סכ"א), איז בדוגמא צו דעם עניין וואס האט זיך גע'טומל'ט לפני כו"כ שנים וועגן אניות ישראליות, וואס דעמולט האב איך גע'טענה'ט אז די נסיעה פון אן אני' ביום השבת איז פארבונדן מיט חילול שבה און איסורים דאורייתא, כידוע צו די וואס ווייסן ווי אזוי א שיף ארבעט[130].

וואס דעמולט איז געווען איינער וואס האט גע'טענה'ט, אז איך בין זיך מוסר נפש אויף דעם עניין פון שבה, און ער איז זיך מוסר נפש אז ס'זאל זיין דער צי הישראלי.

האב איך אים געענטפערט[131] מיטן משל הידוע פון כ"ק מו"ח אדמו"ר, וואס בשעה ער האט גע'טומל'ט וועגן דעם עניין פון חינוך הכשר, האט מען אים געפרעגט א שאלה: בשעה מ'דארף טרינקען וואסער, זעט מען אז די וואסער זאלן זיין ריינע, אבער בשעת מ'דארף לעשן א שריפה, קוקט מען ניט צי ס'איז ריינע וואסער צי ניט, איז עד"ז ווען ס'ברענט די פייער פון אסימילאצי', איז ווי אזוי קען מען מאכן חילוקים צי דאס איז חינוך הכשר וכו'? – האט ער גענזאגט אז דער משל איז טאקע ריכטיק, ס'איז אבער ניט נוגע אהערצו, ווארום דאס איז נאר ווען ס'רעדט זיך וועגן וואסער; בשעה ס'רעדט זיך אבער וועגן קעראסין, קען מען דערמיט ניט לעשן קיין שריפה, אע"פ אז דאס איז א דבר הנוזל און ס'גיסט זיך איבער מכלי לכלי (אזוי ווי וואסער), ווארום דאס וועט נאך מאכן גרעסער די שריפה.

ועד"ז איז אויך וועגן דעם עניין פון חילול שבת – אז דורך דעם וועט מען ניט קענען פאדדינען געלט וכו', ואדרבה, די געלט וואס איז פארבונדן מיט היפך שמירת שבת, שלעפט מיט זיך אויך די כשר'ע געלט[132]. און ווי מ'זעט בפועל (לויט די אלע חשבונות וכו' – ניט קיין חשבונות רוחניים, נאר חשבונות אויפן פאפיר כפשוטו) וויפל הונדערטער און טויזנטער בליון'ען לירות זיינען פארלארן געגאנגען דורך דעם צי הישראלי!

וואס דעמולט איז אויך געווען די שאלה – היתכן אז יראים ושלמים זיינען דערצו ניט משים לב? איז דער טעם הפשוט בזה, אז אמאל איז ניט געווען די מציאות אז ס'זאל זיין א אידישע ספינה, און א אידישער רב החובל מיט אידישע מלחים ("סי-מען"), בדורות הכי אחרונים איז ניט געווען אזא מציאות, ס'איז געווען א זעלטענע זאך אז א איד זאל זיין א בעה"ב פון א ספינה, וואס דעמולט דארף מען אנקומען צו א שטר מכירה וכו';

ווען ס'רעדט זיך אבער וועגן א אידישע ספינה, מיט א

Click here or scan
to download this farbrengen

28 pages

בלתי מוגה

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשל"ט

וואס אע"פ אז ס'איז שווער צו'פועל'ן אז איין רגע זאל ער אריבערגיין פון איין מעמד ומצב צו א מעמד ומצב הפכי - אעפ"כ, וויבאלד ער האט געזעהן אז דער אויבערשטער האט אים געמאכט נסים גלויים און האט אים פון דארטן ארויס-גענומען, דארף ער זיך אוועקשטעלן אין א מעמד ומצב של חירות אמיתית.

מס. און ס'איז ניט קיין סתירה צו דער זהירות וואס מ'דארף האבן אויך זייענדיק הא, וויבאלד אז עס קען זיין אז מ'זאל רעדן דא און הערן דאס דארטן,

[בידוע דער ווארט וואס כ'האט געענטפערט א פוילישן חסיד אויף דעם וואס ער האט געפרעגט וואס קען מען אפלערנען פון א "טעלעפאן" (ע"פ תורת הבעש"ט אז פון יעדער זאך וואס מ'זעט אין וועלט, דארף מען אפלערנען א הוראה אין עבודת ה') - אז פון א "טעלעפאן" לערנט מען אפ אז וואס מ'רעדט דא הערט מען דארטן,

און פון א "טעלעגראף" לערנט מען אפ אז יעדער ווארט קאסט געלט, "כלה בסלע", ד.ה. אז דער ענין פון "מלה בסלע" איז מודגש אין עוה"ז הגשמי והחומרי אין דעם ענין פון "טעלעגראף",

און פון א "טריין" (א "פאיעזד") לערנט מען אפ אז בשעת מ'פארשפעטיקט איין רגע, פארשפעטיקט מען דעם גאנצן ענין רח"ל, וואס דער ענין שטייט בגלוי אין עוה"ז הגשמי אין דעם ענין פון "טריין"],

אבער די זהירות איז ניט מבלבל צום מעמד ומצב פון חירות אין די ענינים פון תומ"צ, אז ער זאל קענען מקיים זיין תומ"צ מתוך הרחבה, און אן קיינע בלבולים.

ג. און דאס איז געווען דער אויפטו פון יצי"מ, אז ס'איז געווען דער "הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים", און ווי גערעדט פריער באריכות אז ס'איז בטל געווארן די גאנצע מציאות פון "בית עבדים":

בשעת ס'איז דא אן ענין פון "בית עבדים", קען אמאל זיין אז א "בן חורין" זאל אריינפאלן אהינצו באקראי עכ"פ, ד.ה. אז בעצם איז ער א "בן חורין", אבער באקראי געפינט ער זיך אין "בית עבדים";

דאס איז אבער שייך נאר ווען ס'איז דא די מציאות פון "בית עבדים" און דער גדר פון עבדות בעולמו - אבער וויבאלד אז מ'האט אים ארויסגענומען פון דעם גאנצן גדר של עבדות,

Click here or scan
to download this farbrengen
52 pages

This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תש"מ

עאכו"כ בנוגע צום בעש"ט, וואס ענינו איז געווען אויפטאן אין גלות, ביז אויפטאן דארטן בתכלית השלימות – אז עס זאל זיין "יפוצו מעינותיך" פון רזין דרזין אין "חוצה",

וואס דא איז דער דיוק ניט "יפוצו מי המעין", נאר "יפוצו מעינותיך", אז די מעינות אליין וועלן אנקומען אין "חוצה", כמדובר כמ"פ באריכה, בנוסף אויף דעם וואס רבותינו נשיאינו האבן געזאגט.

לו. וע"ד ווי מ'האט פריער גערעדט אז די ערשטע צוויי ענינים פארבונדן מיט חגה"ש, משה רבינו און דוד המלך, האבן א שייכות מיט דעם ענין פון "והשיב לב אבות על בנים" – עד"ז האט אויך דער ענין פארבונדן מיט חגה"ש, דער בעש"ט – א שייכות מיט "והשיב לב אבות על בנים":

דער בעש"ט האט דערציילט וועגן זיך, אז איידער ער איז נתגלה געווארן איז ער געווען א באהעלפער צו א מלמד דרדקי, און פירענדיק די קינדער מחדר לחדר פלעגט ער זיי איינגעוואוינען זאגן אמן, און יהא שמי' רבה, כמסופר אין די רשימות פון כ"ק מו"ח אדמו"ר, וואס זיינען שוין געדרוקט.

און דאס וואס כ"ק מו"ח אדמו"ר האט עס געהייסן דרוקן – איז דאס בכדי אז מ'זאל דערפון ארויסנעמען א הוראה.

וואס דערפון גופא וואס מ'דערציילט א סיפור וועגן בעש"ט – איז פארשטאנדיק אז עס איז ניט סתם צו דערציילן אז אזוי האט זיך דער בעש"ט געפירט –

ווארום מה-דאך אז בא א פשוט שבפשוטים איז "כל מעשיך יהיו לשם שמים" און נאך מער – "בכל דרכיך דעהו" – איז דאך עאכו"כ אזוי בא דעם בעש"ט – איז מאי קמ"ל בשעת מ'דערציילט אז דער בעש"ט האט זיך אזוי געפירט?!

נאר ס'איז א זיכערע זאך אז מ'דערציילט דעם סיפור ניט בכדי אז עס זאל בלייבן בא דעם שומע הסיפור, און דערמיט ענדיקט זיך עס – נאר אז דער סיפור זאל דערגיין ביז צו שנת תש"מ, בחוץ לארץ, במקום פלוני, און בכל המקומות וואו מ'רעדט וועגן דעם בעש"ט, ווארום "דברי צדיקים קיימים לעד",

און אז מ'זאל הערן דעם סיפור, און ביז דערהערן עס, און ניט נאר דערהערן אז ס'איז א גוטע און פיינע און שיינע זאך – נאר מ'זאל אויך טאן בפועל וואס דער בעש"ט מיינט.

לז. די הוראה בפועל פון דעם סיפור פון דעם בעש"ט:

יעדער איינער דארף זיין א "באהעלפער" צו א זולת ער זאל לערנען תורה, ועאכו"כ אז מ'זאל אליין לערנען תורה.

און אע"פ אז א באהעלפער צו א צווייטן איז ניט קיין ענין פון כבוד, וויבאלד אז דאס באווייזט אז ער העלפט א צווייטן – פונדעסטוועגן טוט ער עס בגופו ובשלימות,

עאכו"כ ודעו עס קומט צו אן ענין פון "ושננתם לבניך", ועד"ז אן ענין פון "תמכין דאורייתא".

לח. ס'איז דא נאך א סיפור מיט דעם בעש"ט (וואס איז אויך געדרוקט (לקו"ד ח"ג תקכז, ב)):

Click here or scan
to download this farbrengen
41 pages

יום ב' דחג השבועות, יום שלישי
תשמ"א

והחידוש הוא — שע״י התלבשות הנה״א בנה״ב, פועל׳ה הנה״א על הנה״ב שגם אצלה יהי׳ הענין דאחדות בנ״י באופן דמנפשי׳ כרע, ללא כל התבוננות, באופן דהקדמת נעשה לנשמע.

ובדרך אגב — ישנו דיוק בהלשון „מנפשי׳ כרע״ (שלא שמים לב לזה):

הלשון הוא „מנפשי׳ כרע״ (ולא מגופו) — כדי להדגיש שענין זה אינו מצד מעלת הגוף הגשמי, (כמבואר בב״מ גודל המעלה דייש הנברא כו׳, וכידוע הסיפור מכ״ק מו״ח אדמו״ר בשם אביו, שהראה על ידו הגשמית, ואמר, שבשביל יד זו „האט זיך געגאסן״ דיבור תומ״צ וזה קשור עם מעלת הגוף הגשמי) — אלא ענין זה הוא גם מצד נה״ב, „מנפשי׳ כרע״.

והיינו, שעבודה זו היא באופן דאתכפיא ואתהפכא, „בכל לבבך — בשני יצריך״. וכבר הי׳ לעולמים בשעת מ״ת, כמ״ש „משכני אחריך נרוצה״, לשון רבים, דקאי על הנה״א והנה״ב (ואף שלאח״ז נאמר „הביאני״ ל׳ יחיד, הרי לפנ״ז הי׳ הענין דהקדמת נעשה לנשמע, והנפש השייכת ל„נעשה״ הרי״ז נה״ב, כנ״ל).

יד. ההוראה מזה בנוגע לפועל:

כאשר תובעים מיהודי שצ״ל הענין ד„ואהבת לרעך כמוך״, ומשו״ז צריך הוא לתת לחבירו עצה טובה, או גמ״ח כפשוטו וכו׳ — טוען הוא שהן אמת שצריך לקיים מצוה נעלית זו, אבל מצד גודל המצוה, עד ש„זה כלל גדול בתורה״, גיט ער זיך א טרייסל קודם שמקיים מצוה נעלית כזו, וצריך ריבוי הכנות כדי שיוכל לקיים מצוה זו!

לכל לראש צריך הוא לרוץ למקוה, וצריך לכוין את כל הכוונות שבהענין ד„לשם יחוד כו׳״ — עד שידע באופן ברור שאכן ראוי הוא לקיים מצוה נעלית כזו!

ובדוגמת ההנהגה לפני יוהכ״פ, שהוא יום הקדוש ביותר במשך כל השנה כולה, „אחת בשנה״, שנהגו כל ישראל לטבול במקוה בערב יוהכ״פ, בתור הכנה ליום הקדוש!

הנה על זה אומרים לו שעל מצות הצדקה אין מברכים ברכה, וא׳ הטעמים לזה -- כי אם יצטרך לברך קודם קיום המצוה, ברכה בשם ומלכות, עם כל הכוונות וכו׳, הנה כי ידע מה יקרה עם העני הנצרך לצדקה, כאשר הוא יחכה עד שיגמור את אמירת הברכה עם כל הכוונות כו׳! וכהסיפור הידוע עם נחום איש גמזו (ראה תענית כא, א).

וזוהי ההוראה שהענין דאהבת ישראל צ״ל באופן דמנפשי׳ כרע, וללא כל התבוננות כו׳; ורק לאחרי קיום הענין בפועל, יכול הוא לישב ולהתבונן בגודל הענין שנפעל לכמה ולמעלה וכו׳.

והיינו, כאשר מתעסק בזה מצד ההתבוננות שעצמות ומהות בחר ביהודי זה, הנה למרות שמתעסק בזה בשטורעם כו׳, מ״מ, הרי ההתבוננות דורשת משך זמן; משא״כ כאשר עושה זאת באופן דמנפשי׳ כרע, ה״ה מתעסק בזה תומ״י, ברגע כמימרא, ויתירה מזו: רגע כמימרא הרי״ז גם משך זמן דאמירת ג׳ אותיות (רגע), ולכן, התעסקותו בזה צ״ל במהירות יותר — במשך זמן אמירת אות ה׳, דלית בה משא.

טו. דובר לעיל שכללות הענין דמ״ת קשור עם האחדות דבנ״י, באופן שהם מציאות אחת. ומאחר שכללות הענין דמ״ת קשור עם משה רבינו, מובן, שענין האחדות דבנ״י הרי״ז בהדגשה גם אצל משה רבינו.

ובהקדים:

Click here or scan
to download this farbrengen
34 pages

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשמ"ב

ונחזור לענייננו: מאחר שהענין דמ"ת מוזכר בברכת המזון, מודגש בזה השייכות דתורה לענינים גשמיים, מעשה בפועל, בדוגמת אכילה ושתי' גשמית שחייבת בברכת המזון].

וע"פ האמור לעיל שהפעולה וההתעסקות עם הזולת לקרבו לתורה ומצוותי' (כדי שיתאחד עם כלל ישראל, שאז יוכל להיות כללות הענין דנתינת התורה) צריכה להתבטא בענין של מעשה בפועל (כשם שכללות החידוש דמ"ת מתבטא בענין דמעשה בפועל) – מובן, גודל העילוי בפעולות הקשורות עם אחדותם של בנ"י ע"י כתיבת ספרי תורה, מאחר שזהו ענין של מעשה בפועל בתורה גופא – כתיבת ספר תורה.

וכאמור לעיל – הרי כללות הפעולה וההתעסקות עם הזולת קשורה עם כללות הענין דמ"ת, היינו, שע"י הפעולה עם הזולת זוכה הוא בעצמו לקבלת התורה.

ומאחר שהקביעות דחגה"ש בשנה זו (ביום השבת) קשורה עם הקביעות דחגה"ש בפעם הראשונה – מובן, שכללות ההוראה דפעולה והתעסקות עם הזולת בענין של מעשה בפועל (הנלמדת מכללות הענין דמ"ת, נוסף על האמור לעיל אודות הענין ד"רועה" – ענינם של משה רבינו, דוד המלך והבעש"ט) – מודגשת ביותר בחגה"ש דשנה זו.

יא. והנה, בנוגע לאופן העבודה בכל האמור לעיל אודות הפעולה עם הזולת – ישנה הוראה נוספת הנלמדת מהקביעות דחגה"ש בשנה זו, ביום ששי וביום השבת:

כללות ענין השבת הוא – ש"כל מלאכתך עשוי'", היינו, שעבודת יום השבת אינה באופן של עמל ויגיעה, אלא באופן של תענוג.

[אבל אעפ"כ, מאחר ש"אדם לעמל יולד", מובן, שגם ביום השבת צריך להיות כללות ענין העבודה, באופן של יגיעה בתורה כו' – אלא נוסף לזה שהיגיעה עצמה נעשית מתוך תענוג, הרי היגיעה היא בענינים נעלים יותר, מאחר שהענינים שלמטה מזה ניתנו לו כבר באופן ד"כל מלאכתך עשוי'".

ועד"ז הסיפור דלעיל (ס"ג) שאדמו"ר הזקן רצה לתת לצ"צ ענינים מסויימים באופן של מתנה.

[ומאחר שזה הי' רצונו של אדמו"ר הזקן, ורצון זה נתגלה ובא גם בדיבור – הרי בודאי שנפעל כן בפועל, כי לא יתכן לומר שרצונו ודיבורו של ... בפועל – אלא שהי' חסר בשלימות הדבר, ולכן אמר

Click here or scan
to download this farbrengen
41 pages

Editor's Pick
Many are learning this קביעות
This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשמ"ג

איז ווי א קאפעלוש–מאכער, וואס מאכט א הוט און ענגט עס דערנאך אויף אויף א צוועקל אויפן וואנט, און דערנאך קומט אריין א "קאסטעמער" און קלייבט אויס דעם היטל וואס פאסט פאר אים און נעמט עס פאר זיך. האט דאך דער צ"צ לכאורה ניט אים געמיינט – האט אבער דער צ"צ מסיים געווען, אז "אים מיין איך טאקע!

בכלל זאגט מען בנוגע צו חסידים אז ס'איז א גלייכע זאך צו זיין א "סמארט באי", כידוע שיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר[130], אז א חסיד איז א קלוגער און א קלוגער שטופט ניט אפ אויף מארגן.

אבער מ'דארף אויסנוצן די "סמארטנעס" אין די ריכטיקע ענינים. בעסער צו אויסנוצן די "סמארטנעס" אויף עניני מסחר – משא"כ בענינים אלו (בנוגע דער תהלוכה) דארף זיין "תמים תהי' עם ה' אלקיך".

עס איז דא א מלעיג וואס זאגט: קוק אויף מיר, איך האב א שווארצע בארד, און היות ער קומט פון דער און דער שטאט דארף ער ניט גיין אין דער תהלוכה.

אויף דער תהלוכה דארפן גיין ברוקלינער אדער ארץ-ישראלידיקער, אבער ער קומט פון אן אנדער שטאט, אדער ער איז געבארן געווארן בפועל אין ארץ ישראל – אבער באמת געהערט ער צו א שטאט פון עלטערע חסידים און אמת'ע חסידים מיט אלע מעלות שבזה – וועט ער זיך דען אראפנידערן און גיין אויף א תהלוכה?!

די תהלוכה איז גוט פאר איינפאכע מענטשן, פאר א מענטש און א חסיד וואס זיין זיידע איז ניט געווען בעיר פלונית.

וכאמור – אים מיין איך...

שוין יארן וואס מדי שנה בשנה וואס ער זיצט אויף זיין ארט און האלט זיך בא זיינס און קיינער זאגט אים ניט קיין ווארט. ער האט זיך אליין מחנך געווען און ער מיינט אז זיין הנהגה איז א הנהגה מתאימה.

זיין הנהגה איז אבער ניט מתאים מיט רצון כ"ק מו"ח אדמו"ר,

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשד"מ

אוּן תשובה קען מען טאן בשעתא חדא וברגעא חדא און גלייך ווערט מען א צדיק גמור, ווי די גמרא[35] זאגט בנוגע צו המקדש את האשה על מנת שאני צדיק גמור[36], אז ער ווערט גערעכנט א צדיק גמור וויבאלד אז שמא הרהר תשובה ונעשה צדיק גמור.

און דער אויבערשטער קען דאך כביכול ניט וויסן ווען אידן וועלן תשובה טאן, ווייל "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים"[37] – האט דאך געקענט זיין אז אידן וועלן תשובה טאן גלייך לאחרי חורבן ביהמ"ק,

ואדרבה: דעמולט איז געווען א זמן מסוגל ביותר פאר תשובה, כמובן בפשטות אויך פאר אן איש פשוט: בשעת מ'זעט פאר די אויגן ווי דער אויבערשטער פארברענט דעם ביהמ"ק און פארטרייבט אידן אין גלות, "אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם"[38] – איז פארשטאנדיק בפשטות אז דאס ברענגט אים צו טאן תשובה! בשלמא בזמן שביהמ"ק הי' קיים – האט מען זיך געקענט איינרעדן אזוי און אזוי; בשעת מ'זעט אבער ווי דער ביהמ"ק ברענט בפועל, קען מען זיך גארניט איינרעדן, במילא ברענגט דאס אז מ'זאל גלייך תשובה טאן,

און אויב אידן וואלטן דעמולט תשובה געטאן כדבעי, וואס תשובה איז בשעתא חדא וברגעא חדא, וואלט עס גלייך געדארפט ברענגען די גאולה (ווייל כשבטלה הסיבה, "חטאינו", דארף גלייך נתבטל ווערן דער מסובב, "גלינו"), און א גאולה שלימה שאין אחרי' גלות, און ע"פ דין איז די גאולה פארבונדן מיט משיח צדקנו –

דעריבער האט דער אויבערשטער געדארפט מאכן אז תיכף ומיד נאך חורבן ביהמ"ק זאל זיין נולד מושיען של ישראל (משיח צדקנו), ווייל גלייך דעמולט איז שוין דא די אפשריות אז משיח זאל קומען, ואדרבה – דעמולט מער פאר אנדערע זמנים (כנ"ל)!

קומט אויס אז גלייך לאחרי חורבן ביהמ"ק איז שוין געווען די התחלה פון די גאולה העתידה (נולד מושיען של ישראל), און אויב אידן וואלטן תשובה געטאן וואלט גלייך געווען די גאולה ע"י משיח צדקנו. דעריבער איז שוין דעמולט מודגש דער ענין פון "מעשה גדול" וואס וועט זיין בגאולה העתידה, עאכו"כ בדרא דעקבתא דמשיחא ווען אט אט קומט משיח.

Click here or scan
to download this farbrengen
90 pages

ובכדי נאך שטארקער מכריח זיין דער צווייטער פירוש, חזר'ט ער איבער אין דער קאפיטל א צווייטן מאל "באמרם אלי כל היום אי' אלקיך".

און אויף די שאלה פון גוים (לויטן צווייטן פירוש) איז דער ענטפער, אז "כל מעשיך יהיו לשם שמים" און "בכל דרכיך דעהו", אויך "כל היום" האבן מיט זיך אידן "אלקיך". און וויבאלד אז גוים פרעגן די שאלה "כל היום אי' אלקיך" - דעריבער געדענקען אידן און זיי שרייען "כל היום" אז זיי ווילן משיח ("נפשי תערוג אליך אלקים"), "לישועתך קוינו כל היום".

מג. דערפון גופא האט מען אויך א ביאור ווי קען זיין א מציאות אז אידן זאלן פרעגן פארוואס זאל מען שרייען "ווי וואנט משיח נאו":

וויבאלד אז מ'געפינט זיך אין גלות וואו ס'איז דא אן ארט אז גוים זאלן פרעגן "כל היום אי' אלקיך", דערפאר קען דערפון ארויסקומען די תוצאה אז אידן זאלן אויך פרעגן פארוואס דארף מען שרייען "לישועתך קוינו כל היום", כל היום שרייען "ווי וואנט משיח נאו", און טענה'ן אז דאס איז א ליובאוויטשער ענין!

ליובאוויטש שעמט זיך ניט דערמיט, ואשרי שזכינו לכך - אבער מ'דארף ניט מאכן דעם טעות און דערצו נאך ליגן אין דעם טעות און מיינען אז דאס איז א ליובאוויטשער ענין! אזא טעות איז אינגאנצן שלא בערך א בן אדם וואס לערנט חומש און ווייסט פירוש המלות אין סידור וואו עס שטייט "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" "ותחזינה עינינו כו'" - אים דארף מען זיכער ניט מסביר זיין אז מ'דארף שרייען "ווי וואנט משיח נאו"!

בשלמא אז דער געשריי איז "כאיל תערוג על אפיקי מים" - דארף מען דערצו אנקומען צו וויסן וואס שטייט אין ספר תהלים פון דוד המלך, און מ'דארף וועלן זאגן תהלים און פארשטיין די פירוש המלות - און די וואס טומלען קעגן שרייען "משיח נאו" האבן, ווייזט אויס, ניט געלערנט קיין תהלים! אבער מ'דארף ניט אנקומען צו תהלים - ווארום עס שטייט בפירוש אין סידור!

אויב אזוי (אז דאס שטייט בפירוש אין סידור) ווי קען מען קומען און פרעגן היתכן אז מ'שרייט "ווי וואנט משיח נאו"? איז דאס קיין שאלה ניט, ווארום מ'געפינט זיך אין א חושך כפול

Click here or scan
to download this farbrengen
76 pages
⭐ Editor's Pick
הרבה ענינים נפלאים

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש
תשמ"ו

בכל יום, ווי תורה פסק'נט[50] בנוגע צו א מושל ישראל — וואס דערפון איז מובן אז מ'רעדט וועגן גשמיות הענינים כפשוטם — אז "אפילו אם אתה עושה להם כסעודת שלמה בשעתו לא יצאת ידי חובתך עמהן", ניט סתם "כסעודת שלמה", וואס מען קען מיינען אז דאס איז בשעת שלמה איז געווען א "הדיוט"[51] און האט זיך געוואלגערט, אדער אפילו לאחר שחזר איז (לדיעה אחת[51]) לא חזר למלכותו כעין מלכות ראשונה[52], נאר "כסעודת שלמה בשעתו", "בעת מלכותו", בשעת ער איז געווען אין דעם שטורעם פון מלכותו, "וישב שלמה על כסא ה'"[53].

אבער בנוגע צו א בעה"ב א בשר ודם — איז ער נאר מחוייב במזון הפועל, ניט בלבושו וביתו, משא"כ דער אויבערשטער גיט אידן מזונות, לבושים, בתים, כרם ושדה, ואשה כשרה [די אלע דריי ענינים המדוברים לעיל[54]] — איז דאך מובן אז וויבאלד עס רעדט זיך וועגן אידן דארף זיי דער אויבערשטער געבן די אלע ענינים בתכלית השלימות ותכלית העונג, במכ"ש פון א בעה"ב א בשר ודם;

ואעפ"כ זעט מען אז דער גלות ציט זיך העכער 1900 יאר!

ואין פוצה פה ומצפצף!

אמאל גיט מען א געשריי און א געזאנג און מ'זאגט א קאפיטל תהלים — אבער במה נחשב הוא לגבי דעם וואס אידן דרייען זיך איבער 1900 יאר אין גלות, הם ובניהם ובנותיהם, בנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו, וכל עם ישראל, צוזאמען מיט שכינתא בגלותא[55], מיט די מלאכי השרת וכו', און עי"ז — געפינען זיך אין גלות אידן במשך כל הדורות שלפנ"ז, ווארום ס'איז מובן ופשוט אז א פאטער און א זיידע און אן עלטער זיידע, אפילו אויב ער געפינט זיך אין א מקום הכי טוב, קען אים ניט איינגיין בשעת ער זעט אז זיין זון, א איד, עאכו"כ א בן יחיד, געפינט זיך שוין קארגע 2000 יאר אין א מצב פון גלות —

איז במה נחשב הוא אלץ וואס מ'האט ביז איצטער געטאן?!

ובפרט אז ס'איז שוין "כלו כל הקיצין"[56] — איז וואס טוט מען אין גלות?! ס'איז א דבר מופרך לגמרי!

נאר מ'נעמט אן מיט קבלת עול, אז ניט מיט אונזער רצון

Click here or scan
to download this farbrengen
57 pages

בלתי מוגה

This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תשמ"ז

מדובר אודות אמירת תהלים דכאו"א מישראל — לאו דוקא יהודי שבקי בש"ס, או במסכת אחת עכ"פ, אלא גם אנשים פשוטים שאינם שייכים כל כך לעיון והבנה והשגה בתורה, כי אם, לאמירת תהלים.

ובאמירת תהלים גופא — לאו דוקא בכוונות מיוחדות כו', כי אם, אמירת התיבות בלבד, ולא עוד, אלא, שאומרים במהירות, (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר:) כהמנהג בפועל שאמירת תהלים (בשבת מברכים וכיו"ב) היא במהירות גדולה (אינני רוצה להשתמש בביטוי ד"חפזון")... ובכל אופן, מכיון שנוהגים כך בפועל, הרי זה בגדר "מנהג ישראל תורה היא".

זכורני מה"חדר" וויכוח של שני ילדים — א' מבית ליטאי, וא' מבית של חסידי פולין: הילד הליטאי התפאר בפני חבירו שמתפלל במתינות, משך זמן ארוך כו'. נענה חבירו ואמר: אדרבה, אני חוטף את התפלה במהירות כמו שחוטפים דבר חביב, ואילו המתינות שלך, היא, מפני שאינך חש את החביבות שבתפלה. השיב לו הילד הליטאי: אביא לך ראי' לצדקת דברי — מהמלמד, שבודאי חביבה התפלה אצלו, ואעפ"כ, מתפלל במתינות. נענה חבירו ואמר: המלמד — תפלתו חמה ובוערת, ובמילא, דבר חם אי אפשר לחטוף, אבל אצלנו, התלמידים — התפלה לא חמה כל כך, ויתכן אפילו שהיא קרירה... ובמילא, יש לחטוף כמו שחוטפים דבר חביב.

הסיבה לכך שמזכירים עתה סיפור זה, היא — כדי להדגיש את הענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל, שכן, למרות החילוקים בחוגי בנ"י, "נהרא נהרא ופשטי'"[57], מתאחדים כולם בכך שכוונתם לשם שמים, איש איש לפי דרכו, "כל שבט ושבט במסילתו יעלה", לתכלית ומטרה אחת.

ונחזור לענינינו — בנוגע לאמירת תהלים, שגם כשאומרים תהלים באופן של מהירות, וללא כוונות מיוחדות, מ"מ, מבקש כאו"א מאומרי תהלים — ע"פ הוראת התורה (כנדפס בספרי התהלים באופן השוה לכל נפש) — "שתהא נחשבת לנו אמירת מזמורי תהלים אלו כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו"!

ומכיון שאין מתפללים ומבקשים על מעשה נסים[58], הרי מובן, שאין זה בגדר נס, אלא, ענין השייך ע"פ טבע, היינו, שכאו"א מישראל יכול וצריך להשתדל שתפלתו (כולל ובמיוחד — אמירת תהלים) תהי' ע"ד ובדוגמת תפלתו של דוד המלך, "כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו".

יא. וגמילות חסדים — כהבעש"ט:

Click here or scan
to download this farbrengen
29 pages

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תשמ"ח

אבל, כאשר נשיא דורנו שואל אותו: מה עשית בפועל ממש בכל הקשור לפעילות בהפצת התורה והיהדות במשך השנה האחרונה וכו' — אין לו מה לענות, להיותו במצב של שינה.

ולדאבוננו, המצב הולך ומתדרדר, שמשנה לשנה ומחודש לחודש מצטרף עוד א' לסוג הנ"ל, שגם הוא הולך לישון.

הלואי היתה השינה באופן שהנשמה עולה למעלה ושואבת לה חיים[108], שאז, לא הי' הדבר בסתירה, ח"ו, לפעולה דהפצת התורה והיהדות, להכניס חיים חדשים אצל היהודים שבסביבתו.

רצונך לישון — טוב ויפה, אבל לפני השינה תעסוק בהפצת התורה והיהדות!

ופשוט, שאין לנסות להתחמק ע"י תירוצים שונים ומשונים, כמו, מי אני ומה אני, מי יודע אם אצליח, ושאר התירוצים כיו"ב, "ווילדע תירוצים", שקיימים מאז שנברא יצה"ר וכלי אומנתו — שאינו מניח את האדם לנפשו כשמציית לו, אלא אדרבה וכו'.

ואם חושב שאין לו כח — ילך לציון של נשיא דורנו ויבקש שיתנו לו כח... ומכיון ש"צדיקים דומין לבוראם"[109] — יהי' זה באופן ד"טרם יקראו ואני אענה"[110].

ובכל אופן — מכאן ולהבא — יש לעורר ולהרעיש אודות הצורך שכאו"א יתמסר לעסקנות ציבורית דהפצת התורה והיהדות. ומה שלא עסקו בכל זה עד עתה — ינצלו את העדר העשי' כדי להוסיף מתוך "שטורעם" גדול יותר, כיתרון האור מן החושך ויתרון המתיקות מן המרירות כו', ביתר שאת וביתר עוז.

יז. ואם הדברים אמורים בנוגע לפעולתו של כל אחד ואחד בתור איש פרטי — על אחת כמה וכמה בנוגע לאנשים שיש להם אחריות ציבורית בגלל שייכותם למוסד וארגון ציבורי שכל מציאותו היא עסקנות ציבורית:

איש פרטי שאינו עוסק בהפצת התורה והיהדות — קיימת מציאותו כאיש פרטי שעוסק בשאר עניני טוב וקדושה, ק"ש ותפלה, נתינת צדקה וכיו"ב; אבל מוסד וארגון שמיועד לעסוק בהפצת התורה והיהדות, אם אינו ממלא תפקידו במשך ג' ימים (לדוגמא) — בטל המוסד והארגון!

נמצאים אמנם האנשים שחברים במוסד והארגון, היושב־ראש, המזכיר,

Click here or scan
to download this farbrengen
26 pages

יום ב' דחג השבועות, שבת קודש (התוועדות א' וב') תשמ"ט

רואים בפועל שישנם כאלה שהנהגתם ב"מדת חסידות" היא בנוגע להעולם שמסביבם... ואילו בנוגע לעצמם, בעניני אכילה ושתי' וכיו"ב שלהם, מסתפקים בהנהגה שע"פ דין, ע"פ שו"ע, ולא לפנים משורת הדין, באמרם, "דייך מה שאסרה לך תורה"[56], ועד"ז שאר ראיות כיו"ב שאין צורך בהידורים או הגבלות כו' יותר ממה שמפורש בשו"ע!

ולדוגמא — בהמשך להמדובר לעיל אודות ההוספה בקביעת עתים לתורה — יכול לבוא ולטעון שבענין זה מתנהג רק כפי המתחייב ע"פ שו"ע, ולא לפנים משורת הדין, מדת חסידות, כיון שרוצה להוסיף יותר בעניני המסחר, באמרו, שכשירויח יותר יוכל להוסיף בנתינת הצדקה.

אבן־הבוחן לידע אם כוונתו בשביל ההוספה בנתינת הצדקה היא בטהרתה, או שכוונתו היא להעשירות שלו, היא — כשרואים אופן התעסקותו בעניני המסחר, שעושה רק המוטל עליו מצד הציווי "וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה"[57], לעשות כלי לברכתו של הקב"ה, וסומך על ברכתו של הקב"ה[58], ובמילא, מקדיש זמנו הפנוי ללימוד התורה כו', ולא להיפך, שמונח בתחבולות דעניני המסחר וכיו"ב, ובנוגע לעצמו מתנהג רק ע"פ חיוב השו"ע, כולל גם שמוצא היתר ע"פ שו"ע להסיר את זקנו, בה בשעה ששערות הזקן הם כנגד י"ג תיקוני דיקנא, שעל ידם נמשכים י"ג דרכים וצינורות לברכתו של הקב"ה לעשירות בגשמיות!

וזוהי כללות ההוראה מדברי הרמב"ם "הרוצה להחמיר על עצמו" — שהנהגתו בנוגע לעצמו (לא רק בנוגע לעניני העולם שמחוץ הימנו) צריכה להיות לפנים משורת הדין, ע"פ מדת חסידות.

ומסיים, "הרי זה משובח" — שהנהגה זו פועלת שנעשה אצלו מצב של שבח כו' גם בענינים גשמיים כפשוטם, ועד שנעשה "משובח" גם בעיני אוה"ע, שמשבחים אותו שהוא אדם עשיר, וביחד עם זה, יהודי דתי שמקיים תומ"צ, ועי"ז נעשה קידוש שם שמים גם "בתחתונים" (לעיני אוה"ע), ועד שפועל אצל אוה"ע שגם הם יקיימו שבע מצוות שלהם[59].

*

ח. ונחזור לעניננו — לזרז עוה"פ אודות ה"כינוס תורה", כאן, ובכל מקום האפשרי, בסמיכות ל"זמן מתן תורתנו", ב"אסרו חג", או בימים שלאח"ז, באופן

Click here or scan
to download this farbrengen
37 pages

בלתי מוגה

This year's קביעות!

יום ב' דחג השבועות, יום חמישי
תש"נ

התורה בלילה מחמשה עשר באב ואילך שהלילות מתארכין) „כל המוסיף מוסיפין לו", „יוסיף חיים על חייו"[93], ואם הדברים אמורים בהוספה בלימוד התורה בגלל טבע העולם (שהלילות מתארכין) — בהוספה בלימוד התורה בגלל **החידוש** דמתן־תורה ע"י הקב"ה **על אחת** כמה וכמה!

יב. ועל של פועל באתי — להציע הצעה בענין שהזמן גרמא, צו ודרישת השעה, **ובודאי יפרסמו הדברים בכל מקום ומקום:**

נוסף על השיעורים בתורה שלומד כאו"א בעצמו (כולל במיוחד השיעורים שלומד בעשרה מישראל) — יקיים כאו"א ההוראה דדבר משנה (בהמשך ל„משה קבל תורה מסיני ומסרה כו'") „והעמידו תלמידים הרבה", **עי"ז שייסד שיעור בתורה** ללמד לאחרים, **ומה טוב — ללמד** לעשרה **מישראל, ועד ל„תלמידים** הרבה".

ויש להוסיף ולהדגיש שענין זה שייך לכל אחד ואחת מישראל, האנשים והנשים, וגם הטף:

החיוב דלימוד התורה שייך גם לנשים[94] — בהלכות הצריכות להן[95] (שבזה נכלל גם החיוב דלימוד פנימיות התורה בעניני אמונת ה', אהבתו ויראתו

Click here or scan
to download this farbrengen

29 pages

יום ב' דחג השבועות, יום שני
תנש"א

כיום שנעשה בו העגל", כי, ע"ז שדוחים ומרחקים מגבול הקדושה דברים שהיו יכולים לקרבם ולהעלותם לקדושה במילא ניתוסף כח בלעו"ז.

אבל בימות המשיח תהי' הלכה כב"ש – כיון שישתנה שיקול הדעת בטבע השכל דחכמי ישראל בהתאם לשינוי מצב העולם בימות המשיח[124] (ע"פ הכלל ש„אין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות") כדעת ב"ש – כי, לאחרי שיושלם בירור הטוב מן הרע, יהיו כולם במעמד ומצב ד„השם אורחותיו", לדקדק ולשקול דרכיהם בתכלית הזהירות גם מרע הנעלם (בהעלם ובכח), ועד לשלילת האפשרות דענין בלתי־רצוי – ע"י דחיית וריחוק הדברים שיש בהם רע הנעלם (כיון שנשאר עדיין בעולם מציאות הרע, כנ"ל סי"ב); וענין זה יהי' ע"י התגלות דרגא נעלית יותר בתורה („מחדדי טפי") אצל כל בנ"י – „תורה חדשה מאתי תצא", טעמי וסודות התורה, שלהיותם למעלה משייכות לבירור העולם, נשללת על ידם אפילו האפשרות לענינים בלתי־רצויים.

יד. ויש להוסיף, שגם בקשר ובשייכות לחג השבועות, „זמן מתן תורתנו" – שבו ניתנה כל התורה כולה, כולל גם ה„תורה חדשה (ש)מאתי תצא" (כנ"ל ס"ד) – מצינו דוגמת הענין דהלכה כב"ש, מעין

Click here or scan
to download this farbrengen

30 pages

2nd day of Shavuos, Tuesday
5710

in a state of utter *bittul* (self-effacement), in order to fulfill his mission in the most determined way possible. For, as stated above, a humble person is essentially strong in his convictions, undeterred by any interference or obscurity.

The mission with which the Rebbe has entrusted us must be carried out without taking anything else into consideration. One should not consider any of the questions and queries: Why is *Kaddish* being said, Why is הרני כפרת משכבו ("May I serve as an atonement for his resting place")[542] being written after his name, and so on. One should conduct himself like an *anav*, a truly humble person, who is strong in his convictions and allows nothing to distract him.

A certain chassid wrote me that since the *histalkus* he is very brokenhearted, and sometimes, when he is alone, be breaks into tears.

The question remains, however: What did he accomplish by his weeping? Is *this* the Rebbe's intention — that he wants him to cry?! It is almost certain that his tears accomplish nothing, besides fulfilling the teaching of the Sages[543] that "when one sheds tears over [the passing of] an upright man (and how much more so in our case), G-d counts them and stores them in His treasure-house." In the meantime, however, the work of fulfilling the mission given by the Rebbe is not being done!

Or, to express it in the Rebbe's own words (in the *sichah* of Shavuos[544]): "What are people waiting for? The Redemption is being held up! It's already past noon on *erev Shabbos!*"

By his lack of *avodah* the above-mentioned individual is (G-d forbid) delaying the Redemption; delaying the Holy

Click here or scan
to download this farbrengen
24 pages

⭐ Editor's Pick
Parts are edited by the Rebbe

among the mighty," i.e., adding to one's own study and also spreading Torah among one's students (and inculcating the students to the degree that they themselves develop further students). At that point I will consider a report of those activities —'good tidings which will enliven my soul.' May all of the above be carried out in the manner of Torah Or (the light of Torah), a manner of clear and open revelation, and then "we will rejoice and find life in the light of the King's countenance."

6. In the Maamar, it was explained how Matan Torah transformed the nature of divine revelation. Anochi and Hashem, the transcendent aspects of G-dliness, became Elokecha — the energy and strength of a Jew on the physical plane. Even the powers of deed and action can be affected by these divine energies.

Consequently, through observing a Jew's activity, the effect of these divine influences can be appreciated. It is possible to recognize an individual's nature by observing his work.(Chassidus relates how the Maggid of Mezritch once looked at a vessel and was able to detect that it was made by a man who was blind in one eye.) Similarly, by watching a Jew's behavior, it is possible to become aware of the G-dly energies motivating him.

That state of consciousness brings about the realization of how a Jew's service brings about a Dirah b'Tachtonim, the transformation of this world into a dwelling place for G-d. The physical world becomes G-d's dwelling place and there His essence is revealed.

The same concept is paralleled in Torah study. The essence of the Torah and its original intent is revealed through the derivation of an applicable law. Chassidus (particularly the Maamarim of Samech Vav) explains in great detail how the knowledge that a Halachic decision will be carried out has an effect on Torah

2nd day of Shavuos, Shabbos 5739

me the verses you have learned." One child answered, "Do not fear sudden terror or the destruction of the wicked when it comes." The second replied, "They contrive plans but they are foiled; they conspire plots, but they don't materialize, because G-d is with us." The third continued, "To your old age I am with you. In your advanced years, I will sustain you. I have made you and I will carry you. I will sustain you and deliver you." After (and as a result of) this meeting, "G-d was with us" and Haman's plans were foiled.

The lesson to be derived from this story is that Jewish children have to be taught Torah and must memorize it. Then, when a non-Jew stops them in the street, they will have a Torah answer.

We must dedicate ourselves to this task and make sure it is accomplished. G-d gives us a reward for noble thoughts but on a practical level, nothing is accomplished with thoughts alone. Even if you have no proper intentions, even if the only reason you get involved in Chinuch is because someone else forces you, your thoughts don't matter. What is important is the ultimate goal: the education of Jewish children.[20]

It's necessary[21] to have teachers who fear G-d and follow His commandments, teachers who learn with children using genuine Torah texts and with separate classes for boys and girls. If they learn under the circumstances, then the children's education will always affect them. Their study will bring about deed and change their daily life.

And through the above activities — in particular through the memorization of Torah concepts — we will thwart the plans of those similar to Haman.

2nd day of Shavuos, Thursday 5740

involved with children. The Previous Rebbe related that before the Baal Shem Tov revealed himself, he was a helper of a teacher of young children and would teach them to say Amen; Yi'Hay Shemay Rabbah, etc. The aim of retelling this story is not merely to transmit a nice tale, but to encourage everyone to follow the Baal Shem Tov's example and become a helper of children either by actually teaching them or by supporting their education financially.

The Previous Rebbe related another story about the Baal Shem Tov. He would give children fruit and listen to the blessing they recited before eating it. Afterwards, he would answer Amen and in doing so reach a high level of "Devaikus," clinging to G-d. The Baal Shem Tov was always on a level of union with G-d. Nevertheless, the blessings made by young children could bring him to deeper Devaikus.

This story can answer the question asked in regard to the campaign to "turn the hearts through the children." They have protested, "What can the children do?" "All of Israel surely act in a Kosher manner; why is it necessary for the children to arouse their parents?" From the above story we see that the Baal Shem Tov achieved a great level of Devaikus not through Torah study or prayer, but through answering Amen to the blessings of young children.

The above story adds to the lesson we can learn from the story of "the voice of a crying child" (note the Sichos of Parshas Shemini). That story teaches us that we must stop what we are doing and calm the crying child. This particularly applies if the child is crying because of a spiritual need, and how much more so if the child himself does not realize that he should cry. In the latter case, our feelings of mercy must be aroused to a greater extent. The story at hand teaches that even if a Jewish child goes to cheder, still we must work to

Click here or scan
to download this farbrengen
9 pages

2nd day of Shavuos, Shabbos 5742

dealings with the world, but is continually in the realm of Torah), he will find it difficult to serve G-d when on the rare occasion he *does* engage in other matters.

A simple Jew, however, is accustomed to walk and talk with others — when engaging in business, etc. — and hence his principle service is not Torah study, but in engaging in worldly matters in the manner of “all your deeds should be for the sake of Heaven” and “in all your ways you shall know Him.” Such a Jew, although he prays, says Tehillim, and goes to Torah study sessions, may nevertheless feel bad when he compares himself to others who learn Torah the entire day. To such a person the teaching of the Baal Shem Tov is addressed: He should not feel bad, because G-d wishes to be served in *all* ways. *G-d* has created him to serve Him through dealings with the physical world, and since this is his mission in life, he should not feel troubled by it — he is thereby fulfilling G-d’s desire. He did not *choose* to engage in worldly dealings (for he would have wanted to learn Torah all day), but, for different reasons, was forced to do so. Since it was not his choice, it must be G-d’s will that he should thus fulfill his mission in life — and hence there is no reason to feel troubled about it.

The contents of this teaching are also associated with the beginning of Torah. For a Jew to serve G-d when he is dealing with worldly matters, he must always remember that “In the beginning *G-d* created the heaven and the earth” — everything in the world was created through G-d’s speech (similar to the idea of *speaking* with others mentioned in the teaching of the Baal Shem Tov). When a Jew remembers this, then, even when engaging in worldly matters, he serves G-d, for his doing so is because G-d, Who created all matters in the world, wishes it so.

Free Translation

Click here or scan
to download this farbrengen
10 pages

⭐ Editor's Pick
Many others are learning this

This year's קביעות!

their form such that they are fulfilled in a manner of choice, transcending logical comprehension.

This is the greatness of the service of Jews. G-d created the world ex nihilo and made it in a certain form. Jews, through their service, *change* the nature of the world and *sanctify* it.

The lesson from all the above: A Jew at this time of the year, when the "Season of the Giving of our Torah" has just passed, knows that G-d has chosen him and given him the Torah. He may therefore think that he need do nothing except think about G-dliness, learn the exoteric part of Torah, and need not engage in physical things such as to influence other Jews to observe physical mitzvos.

Moreover, such a Jew thinks, in the Messianic era, the esoteric aspects of Torah will be fully revealed. Since everything depends on our deeds now in exile, the proper preparation to the Messianic revelation should be the study of the esoteric, Chassidus.

The answer to this is that discussed above: The principle idea of Mattan Torah was G-d's choice in the *corporeal bodies* of Jews, and correspondingly, the Ten Commandments are *simple* things. Thus the emphasis in Mattan Torah is on physical things, actual deed.

So, too, in the future: Whereas then there will be the revelation of the esoteric in the manner of "a new Torah will go forth from Me," *simultaneously*, the halachic ruling will be that "deed is greater" (in contrast to now, when the ruling is that "study is greater").

In greater clarification: Shavuos is the "Season of the Giving of our Torah," and

of our sins), the effect (the exile) is automatically abolished. In the words of Rambam (Hilchos Teshuvah 7:5): “Torah has promised that Israel will eventually repent … and immediately they are redeemed.”

Teshuvah, repentance, depends solely on the Jews, for “Everything is in the hands of heaven except for the fear of heaven.” Had Israel desired, they could have repented in the moment immediately following the destruction of the Bais Hamikdosh. Since repentance may be “in one moment,” G-d would have brought the redemption immediately after the destruction (for, as noted above, Rambam rules that when Israel will repent, they will be redeemed immediately). And since the redemption must happen through a flesh and blood person — our righteous Moshiach — it follows that immediately after the destruction “the savior of Israel” had to be born, to allow the redemption (which must be through Moshiach) to occur the moment Israel repents.

Not only could Israel have repented immediately after the destruction, but indeed, it was the most appropriate time for repentance. As long as the Bais Hamikdosh was intact, the Jews, although warned by the prophets of impending calamity, could fool themselves that nothing would happen. Once they saw that G-d had burned His Sanctuary, and had exiled His sons, that moment should certainly have inspired them to repent.

Thus, the time of “the burning of the House of our G-d” also possesses a positive element: It was the most opportune time for repentance, and therefore the “savior of Israel” was born then, through whom will come the future and final redemption.

This positive element in the destruction is alluded to in the Talmud (Yoma 54b): “When the heathens entered the Sanctuary, they saw the Cherubim [on top of

2nd day of Shavuos, Tuesday 5745

joy in eating meat and wine he will rejoice in studying a Chassidic discourse which intellectually explains the meaning of the holiday!

Of course, for the sake of "domestic peace" he will take his meals with his family and drink a cup of wine — but as soon as he can, he will return to his intellectual pursuits.

Tell him to clap his hands and dance? "Why even a child can do that, it is not fitting for me!" He is a respected Jew with a long grey beard, who considers himself to be a Chassidic scholar and devout servant of G-d. He must seek out the inner joy. So he closes his eyes and trails off into meditation.

He further argues, "If I were to dance and sing, I would not be able to pursue my studies and mental exercises to find the solution for a troublesome Rambam and Rashi or Tosafos. No human can do two things at once!"

Well, it is for this individual that the prayers of the day direct us to the inner meaning of "The Season of the Giving of our Torah" — "Torah must act in the world." The joy must penetrate the simple physical action and must burst forth in exuberance and outward rejoicing. Don't close your eyes in meditation, open them and see if your feet are dancing! Do it because you really *feel* the joy. And let others see how you rejoice and influence them to rejoice likewise.

You say it is hard to abandon your study, your thoughts and meditation, and your understanding of Torah in order to dance and rejoice! No doubt! The Rambam has told us that, "Rejoicing ... is a supreme act of Divine worship." *Supreme* and sublime! Difficult yet essential! The Rambam goes on:

> ... as it said: King Dovid was leaping and dancing before the L-rd, etc. (Shmuel

2nd day of Shavuos, Shabbos 5746

G-d's firstborn son, the Jewish people, in galus more than 1900 years!? And if G-d gives us health, children and life, can it compensate for what we lost, can it compare to the feasts of King Shlomo, which by Halachah should be given even to a simple worker "for he is the son of Avraham, Yitzchok and Yaakov"!

Ideally, the Holy One, Blessed be He, should bestow upon each Jew the blessing of clothing, home and family, not just sustenance equal to the feasts of Shlomo, but all his needs must be satisfied in that manner, with abundance and great comfort.

Instead, we are in exile more than 1900 years, and no one seems to care! Oh yes, once in while there is a burst of song and a psalm of Tehillim is recited. What is it worth when all the Jewish people, their wives and sons and daughters and all their possessions are in exile!? And include all those who lived in exile through all the past generations! And although they may be in the highest levels of Gan Eden they are not pacified, for they see their children and grandchildren in the diaspora for nearly 2000 years; and the *Shechinah* is *also* in *exile*!

Has the clamor and tumult been great enough relative to the pain? Since all the predestined times have passed — what are we doing in galus!

True, we did not choose to go into exile, we merely accept the "yoke" and are not here out of our free will — but can we rest, can we be happy when we have not the Beis HaMikdash and the Holy of Holies?! And we say this in our prayers as prescribed by Torah:

2nd day of Shavuos, Thursday 5747

reciting Psalms, we ask '...that they should be considered as if they were said by King David himself.' The same applies to every single Jew, regardless of level of understanding, concentration on the Psalms, etc.

[The Rebbe smiled and said,] the custom has developed that Psalms are recited, on Shabbos *Mevarchim*, for example, with great speed — I don't want to use the expression 'haste!' In any case, since it has become the custom, the statement, 'Jewish custom is considered law' applies.

When I was in '*Cheder*,' I remember an argument broke out between two children, one from a Lithuanian home, the other from Polish chassidim. The Lithuanian child proudly spoke of how slowly and deliberately he prayed. His friend answered that he himself did the opposite — praying quickly because he desired to grab the next word. 'On the contrary,' he claimed, 'your unhurried prayer shows that it is not so dear to you.' He answered, 'I'll prove I'm right — our teacher certainly considers prayer precious, and nevertheless prays slowly!' His friend answered, 'But our teacher's prayers are hot like fire — he can't grab the words quickly! Our prayers are cooler, therefore we should grab them as fast as we can.'

The reason for telling this story is to stress the unity among Jews — that although there are many ways of serving G-d, everyone still aims towards the same goal. Regarding our subject, it is possible that each individual's recital of Psalms has the ability to resemble that of King David — therefore everyone should endeavor to recite them in this manner.

The Baal Shem Tov was famed for his *ahavas Yisrael*, and going out of his way to do favors for people. Even if he knew nothing about the person, he would nevertheless abandon everything he was involved in to help another Jew. So

should be made to arrange study sessions in public. In particular, after the holiday of Shavuos, *Kinusei Torah* (gatherings dedicated to Torah study) should be organized in every community.

There is another point relevant to this concept. According to Torah law, every moment of one's day should be devoted to Torah study. However, because one also has an obligation to support one's wife and family and, therefore, must devote a large portion of one's day to mundane activities, one is allowed to fulfill one's obligation of Torah study by setting aside a portion of time for Torah study each morning and evening. Thus, should G-d grant a person additional wealth and prosperity, he must devote more time to Torah study.

The holiday of Shavuos shares a particular connection to material blessings as implied by our Sages' statement: "Everyone agrees that on Shavuos, *'lechem'* (material satisfaction) is required." When a person is granted these material blessings, he will be able to devote more time and energy to Torah study.

If a person will argue, "I am not involved in business for myself. The reason I am so deeply involved is so that I will be able to give more to charity." The way to determine if this is so or not is to see how he conducts his business. Does the person do only what is necessary in order to make a vessel for G-d's blessings and use his free time for Torah study or does he follow a worldly perspective, accepting whatever leniencies in Torah he can find?[10]

May the above motivate an increase of Torah study in the coming days and in the entire year that follows and may this increase in Torah study hasten the time when the unity between G-d, Israel, and Torah will be revealed in the world at large with the coming of the *Mashiach*. May it be now, immediately.

2nd day of Shavuos, Thursday
5750

paying slightly more than necessary as a gesture of respect to the Rabbis). In contrast, on Shavuos there are relatively few *halachic* questions[13] and thus, the Rabbis were able to spend time with the *Rebbeim.*

Shavuos is an appropriate time for such visits because, as "the season of the giving of our Torah," it is intrinsically related to a Rabbi's function. The word Torah has its source in the word הוראה which means "directive." Similarly, a Rabbi is the source for *halachic* directives within his community, showing his congregants how to live according to Torah law.[14] This is implied by the term, *Moreh Tzedek*, which literally means "one who gives directives for justice."[15]

Today, the Rabbis' visits to Lubavitch are reflected in the many Rabbis who have come to celebrate Shavuos in today's Lubavitch, the Previous Rebbe's synagogue and house of study. It is proper that the Rabbis take advantage of this opportunity and use these meetings to clarify contemporary *halachic* questions, particularly those that have been aroused because of the advance of science. Among them: a) the use of many modern machines on Shabbos, b) the place of certain new medical techniques[16] within *halachah,* c) questions involving psychology and other issues concerning the "health of the soul."

In this context all the Rabbis here (and also, all those who have received *Semichah* or who are fit to receive *Semichah*) should say *LeChaim*. May this be the last *LeChaim* recited in exile for in the immediate future, G-d will carry out the decision implied by our Sages' statement, "All the appointed times for Mashiach's coming have past" and we will proceed to the complete and ultimate redemption. May it be in the immediate future. {Mashiach's coming is also related to the gathering of these Rabbis for the term מו"ץ can also be considered an acronym for the words *Mashiach Tzidkeinu*, "our righteous Mashiach."}

2nd day of Shavuos, Monday
5751

In a full sense, this rest and oneness was introduced by the giving of the Torah. For it is through the Torah, that the purpose for the entire creation can be realized. This concept can be understood through a parallel to our personal state.

When a person does not realize the purpose for his existence — which is "to serve His Creator" — he can never experience true tranquility and calm. On the contrary, the changes and multiplicity in the world at large disrupt and disturb him. When, however, a person is aware of the purpose for his existence and for each aspect of his life, he rises above all this treadmill of activity. This, in turn, allows a person to reach a state of fulfillment and development.

Furthermore, the awareness of one's purpose generates tranquility, not only for the person himself, but for the activities which he carries out in the world at large. This allows them to be carried out with added perfection and success; and thus spreads rest and tranquility throughout the world.[4]

Similarly, in regard to the giving of the Torah: When the Jews received the Torah, the purpose of the entire creation — that it was brought into being for the sake of the Torah and for the sake of the Jewish people — was revealed. When the Jews observe the Torah and its *mitzvos*, and influence the gentiles to observe their seven *mitzvos*, they transform the world into a dwelling for G-d, and in this way, spread rest and tranquility throughout the world, encompassing every particular dimension of existence.

There are various different *mitzvos* and every *mitzvah* has a specific intention. Nevertheless, there is a single fundamental thrust present in all the *mitzvos*, the commitment to fulfill G-d's will. This is reflected in our Sages' statement

Free Translation

Click here or scan
to download this farbrengen
7 pages

⭐ Editor's Pick
Most recent Shavuos farbrengen to date

Including English

Receive the "Taste" each week

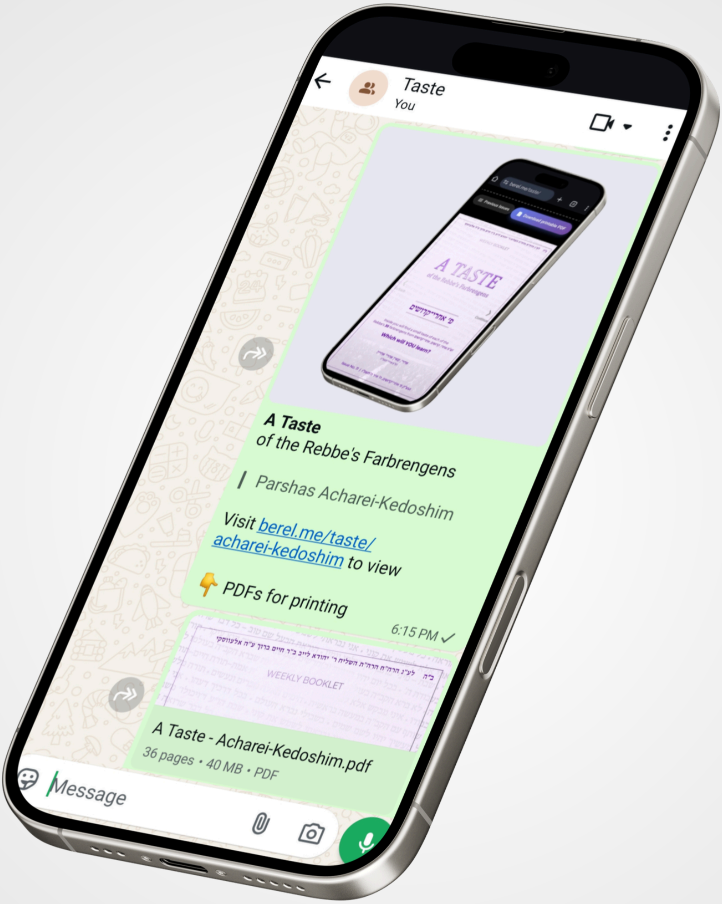

subscribe for free **at**
berel.me/taste/subscribe

To receive the ‘Taste’ each week, visit:

berel.me/taste/subscribe

To view and download this ‘Taste’ and all previous issues, visit:

berel.me/taste